

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.9.2014
COM(2014) 578 final

ANNEX 1

ANEXĂ

la

Propunerea de decizie a Consiliului

privind încheierea Acordului de parteneriat economic (APE) între statele din Africa de Vest, CEDEAO și UEMOA, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte

ANEXĂ

ACORD DE PARTENERIAT ECONOMIC (APE) ÎNTRE STATELE DIN AFRICA DE VEST, CEDEAO ȘI UEMOA, PE DE O PARTE

ȘI

UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI STATELE SALE MEMBRE, PE DE ALTĂ PARTE

Cuprins

Lista părților la acord:

Preambul

PARTEA I: PARTENERIAT ECONOMIC ȘI COMERCIAL PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ

PARTEA II: POLITICĂ COMERCIALĂ ȘI CHESTIUNI LEGATE DE COMERȚ

Capitolul 1: Taxe vamale

Capitolul 2: Instrumente de protecție comercială

Capitolul 3: Bariere tehnice în calea comerțului și măsuri sanitare și fitosanitare

Capitolul 4: Alte bariere netarifare

Capitolul 5: Facilitarea comerțului, cooperare vamală și asistență administrativă reciprocă

Capitolul 6: Agricultură, pescuit și securitate alimentară

PARTEA III: COOPERARE PENTRU IMPLEMENTAREA DIMENSIUNII DEZVOLTARE ȘI REALIZAREA OBIECTIVELOR APE

PARTEA IV: PREVENIREA ȘI SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Capitolul 1: Obiectiv, domeniu de aplicare și părți

Capitolul 2: Prevenirea litigiilor: consultări și mediere

Capitolul 3: Procedurile de soluționare a litigiilor

Capitolul 4: Dispoziții generale

PARTEA V: EXCEPȚII GENERALE

PARTEA VI: DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

PARTEA VII: DISPOZIȚII FINALE

ANEXE

REPUBLICA BENIN,
BURKINA FASO,
REPUBLICA CAPULUI VERDE,
REPUBLICA CÔTE D'IVOIRE,
REPUBLICA GAMBIA,
REPUBLICA GHANA,
REPUBLICA GUINEEA,
REPUBLICA GUINEEA-BISSAU,
REPUBLICA LIBERIA,
REPUBLICA ISLAMICĂ MAURITANIA,
REPUBLICA MALI,
REPUBLICA NIGER,
REPUBLICA FEDERALĂ NIGERIA,
REPUBLICA SENEGAL,
REPUBLICA SIERRA LEONE,
REPUBLICA TOGOLEZĂ,

și

COMUNITATEA ECONOMICĂ A STATELOR DIN AFRICA DE VEST (CEDEAO),

și

UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI MONETARĂ VEST-AFRICANĂ (UEMOA),

pe de o parte,

și

REGATUL BELGIEI,
REPUBLICA BULGARIA,
REPUBLICA CEHĂ,
REGATUL DANEMARCEI,
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,
REPUBLICA ESTONIA,
IRLANDA,
REPUBLICA ELENĂ,
REGATUL SPANIEI,
REPUBLICA FRANCEZĂ,
REPUBLICA CROAȚIA,
REPUBLICA ITALIANĂ,

REPUBLICA CIPRU,
REPUBLICA LETONIA,
REPUBLICA LITUANIA,
MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,
UNGARIA,
REPUBLICA MALTA,
REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,
REPUBLICA AUSTRIA,
REPUBLICA POLONĂ,
REPUBLICA PORTUGHEZĂ,
ROMÂNIA,
REPUBLICA SLOVENIA,
REPUBLICA SLOVACĂ,
REPUBLICA FINLANDA,
REGATUL SUEDIEI,
REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

și

UNIUNEA EUROPEANĂ,

pe de altă parte,

AVÂND ÎN VEDERE Acordul de la Georgetown de instituire a grupului statelor din Africa, zona Caraibelor și Pacific (ACP), tratatele de instituire a Comunității Economice a Statelor din Africa de Vest (CEDEAO) și Uniunea Economică și Monetară Vest-Africană (UEMOA), pe de o parte, și Tratatul privind Uniunea Europeană (UE) și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pe de altă parte;

AVÂND ÎN VEDERE acordul de parteneriat ACP-CE, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000, revizuit la Luxemburg la 25 iunie 2005 și la Ouagadougou la 22 iunie 2010, denumit în continuare „Acordul de la Cotonou”;

AVÂND ÎN VEDERE importanța, pe de o parte, a legăturilor care există între Uniunea Europeană, statele sale membre și regiunea Africii de Vest (AV) și, pe de altă parte, valorile care le sunt comune;

ÎNTRUCÂT Uniunea Europeană, statele sale membre și regiunea Africii de Vest doresc să își consolideze legăturile strânse și să stabilească relații durabile bazate pe parteneriat, dezvoltare și solidaritate;

CONVINSE de necesitatea de a promova progresul economic și social al populațiilor, ținând seama de exigențele legate de dezvoltarea durabilă și protecția mediului;

ÎNTRUCÂT este important ca părțile să se angajeze să respecte principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite, în special, drepturile omului;

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul acestora față de principiile și regulile care reglementează comerțul internațional, în special cele prevăzute în Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC);

AVÂND ÎN VEDERE necesitatea de a consolida integrarea între statele din Africa de Vest, precum și relațiile euro-africane;

AMINTIND că Comunitatea Economică a Statelor din Africa de Vest (CEDEAO) și Uniunea Economică și Monetară Vest-Africană (UEMOA) au drept misiune promovarea cooperării și a integrării regionale în perspectiva unei uniuni economice a Africii de Vest, pentru a ridica nivelul de trai al populațiilor, a menține și a crește stabilitatea economică, a consolida relațiile dintre statele membre și a contribui la progresul și la dezvoltarea continentului african;

REAFIRMÂNDU-ȘI angajamentul de a colabora în vederea realizării obiectivelor parteneriatului ACP-UE, obiective definite în Acordul de la Cotonou, și anume reducerea și eradicarea în timp a sărăciei, dezvoltarea durabilă și integrarea reușită și armonioasă a țărilor ACP în economia mondială;

AVÂND ÎN VEDERE că Obiectivele de dezvoltare ale mileniului, enunțate în Declarația Mileniului adoptată în 2000 de Adunarea generală a ONU, cum ar fi eradicarea sărăciei extreme și a foametei, precum și obiectivele și principiile de dezvoltare convenite cu ocazia conferințelor ONU oferă o viziune clară și trebuie să stea la baza parteneriatului între regiunea Africii de Vest și Uniunea Europeană și statele sale membre în cadrul prezentului acord;

ȚINÂND SEAMA de voința Uniunii Europene și a statelor sale membre de a sprijini semnificativ Africa de Vest în eforturile sale de reformă și de schimbare pe plan economic și de dezvoltare socială și ținând seama de angajamentul lor de a implementa strategia comună Uniunea Europeană-Africa;

ȚINÂND SEAMA de diferența în ceea ce privește nivelul de dezvoltare economică și socială dintre regiunea Africii de Vest, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte, precum și de necesitatea de a consolida procesul de integrare și de dezvoltare economică al regiunii Africii de Vest;

ȚINÂND în special seama de faptul că regiunea Africii de Vest cuprinde un număr mare de țări mai puțin dezvoltate și că, de aceea, se confruntă cu dificultăți din cauza situației sale economice speciale și a nevoilor sale specifice în materie de dezvoltare și de promovare a comerțului și a finanțelor sale;

SUBLINIIND faptul că Acordul de parteneriat economic (APE) se bazează în special pe liberalizarea treptată și asimetrică a schimburilor de bunuri și servicii în beneficiul statelor din Africa de Vest;

REAFIRMÂND faptul că APE trebuie să fie un instrument de dezvoltare pentru a promova în special o creștere durabilă, pentru a crește capacitatea de producție și de export a statelor din Africa de Vest, pentru a susține transformarea structurală a economiilor vest-africane, precum și diversificarea și competitivitatea lor și pentru a conduce la dezvoltarea comerțului, a tehnologiei, la crearea de locuri de muncă în statele din Africa de Vest și la atragerea investițiilor;

REAFIRMÂND faptul că stabilitatea și o pace durabilă constituie factori esențiali de reușită pentru o integrare regională efectivă în Africa de Vest la care APE va trebuie să contribuie;

EXPRIMÂNDU-ȘI hotărârea de a realiza împreună obiectivele menționate anterior păstrând acquis-urile Acordului de la Cotonou și dornice să încheie, în acest scop, un APE reciproc avantajos și cu adevărat favorabil dezvoltării,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

PARTEA I

PARTENERIAT ECONOMIC ȘI COMERCIAL PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ

Articolul 1

Obiective

1. Obiectivele prezentului acord sunt următoarele:
 - a) să stabilească un parteneriat economic și comercial vizând realizarea unei creșteri economice rapide, susținute și capabile să creeze locuri de muncă, să reducă, iar ulterior să eradicaze sărăcia, să ridice nivelul de trai, să obțină ocuparea deplină a forței de muncă, să diversifice economiile, să crească nivelul veniturilor reale și producția într-un mod compatibil cu nevoile regiunii Africii de Vest, ținând seama de nivelurile diferite de dezvoltare economică a părților;
 - b) să promoveze integrarea regională, cooperarea economică și buna guvernare economică în regiunea Africii de Vest;
 - c) să intensifice comerțul intraregional și să stimuleze crearea unei piețe regionale unificate și eficiente în Africa de Vest;
 - d) să contribuie la integrarea armonioasă și progresivă a regiunii Africii de Vest în economia mondială, în conformitate cu opțiunile sale politice, cu prioritățile și strategiile sale în materie de dezvoltare;
 - e) să consolideze relațiile economice și comerciale între părți pe o bază de solidaritate și de interese reciproce, în conformitate cu obligațiile OMC, ținând seama de diferența semnificativă de competitivitate între cele două regiuni.
2. În vederea realizării obiectivelor enumerate la alineatul (1) al prezentului articol, părțile se angajează:
 - a) să stimuleze îmbunătățirea capacității de aprovizionare și a competitivității sectoarelor de producție din regiunea Africii de Vest;
 - b) să îmbunătățească capacitatea regiunii Africii de Vest în materie de politici comerciale și în ceea ce privește regulile legate de comerț;
 - c) să contribuie la punerea efectivă în aplicare a angajamentelor asumate de părți în cadrul forurilor internaționale în materie de dezvoltare durabilă, de finanțare a dezvoltării, de consolidare a rolului comerțului în dezvoltare, de creștere a volumului și de eficientizare a ajutorului;
 - d) să stabilească și să pună în aplicare un cadru de reglementare eficace, previzibil și transparent în regiunea Africii de Vest, în vederea promovării investițiilor, a dezvoltării sectorului privat vest-african, a dialogului public-privat și a parteneriatului dintre sectoarele private din Africa de Vest și Uniunea Europeană;
 - e) să stabilească un cadru eficace, previzibil și transparent pentru măsurile de cooperare care să permită promovarea obiectivelor prezentului acord, inclusiv a Programului APE pentru dezvoltare (PAPED) și a dispozițiilor referitoare la implementarea acestuia;

- f) să realizeze o liberalizare treptată și asimetrică a schimburilor dintre ele și o consolidare a cooperării în sectoarele care privesc comerțul cu mărfuri și servicii.

Articolul 2

Principii

1. APE este construit pe principiile și elementele esențiale ale Acordului de la Cotonou enunțate la articolele 2, 9, 19 și 35 din respectivul acord. APE are la bază acquis-urile Acordului de la Cotonou și ale convențiilor ACP-UE anterioare în domeniile cooperării financiare, integrării regionale și cooperării economice și comerciale.
2. Punerea în aplicare a APE este destinată să completeze acquis-urile Acordului de la Cotonou, iar viabilitatea sa necesită onorarea efectivă a angajamentelor celor două părți, inclusiv cele ale Uniunii Europene în materie de cooperare pentru finanțarea dezvoltării și de ajutor pentru comerț.
3. Părțile își onorează angajamentele în materie de cooperare pentru dezvoltare pe toată durata APE și se angajează să introducă mecanismele necesare pentru a asigura coerența în timp între necesitățile de însoțire aferente APE, așa cum sunt preluate în Programul APE pentru dezvoltare din partea III a prezentului acord, și cooperarea pentru dezvoltare.
4. Relațiile comerciale dintre cele două regiuni se vor baza pe reciprocitate și pe diferența dintre nivelurile de dezvoltare. În această privință, angajamentele asumate în cadrul prezentului acord sunt conforme articolului 34 din Acordul de la Cotonou, care introduce un tratament special și diferențiat în angajamentele dintre cele două părți. Ele se vor asigura, mai ales, că vor ține seama de vulnerabilitatea economiilor din regiunea Africii de Vest, că vor integra în procesul de liberalizare comercială principiile progresivității, flexibilității și asimetriei în beneficiul regiunii Africii de Vest.
5. Respectând angajamentele comerciale asumate în temeiul prezentului acord, părțile se abțin să creeze obstacole în calea aplicării de politici agricole și de securitate alimentară, de sănătate publică, de educație și de orice alte politici economice și sociale adoptate de regiunea Africii de Vest în cadrul strategiei sale de dezvoltare durabilă.
6. Reușita APE presupune instaurarea unui parteneriat exigent bazat pe o responsabilitate comună a părților în ceea ce privește punerea lui în aplicare. În consecință, părțile se angajează să facă tot posibilul pentru a-i asigura viabilitatea.
7. Părțile își reafirmă angajamentul asumat în cadrul Runde de la Doha pentru dezvoltare în ceea ce privește reducerea și evitarea măsurilor susceptibile să creeze denaturări ale comerțului și sprijinul în favoarea unui rezultat ambițios în acest cadru.
8. În vederea unei aplicări eficiente a acordului, părțile creează instituții mixte instaurând un mecanism permanent de gestionare și de monitorizare-evaluare care să permită efectuarea, dacă este cazul, a unor ajustări necesare realizării obiectivelor prezentului acord.

Articolul 3

Creștere economică și dezvoltare durabilă

1. Părțile reafirmă că obiectivul dezvoltării durabile trebuie să fie aplicat și integrat la fiecare nivel al parteneriatului lor economic, respectând astfel îndeplinirea angajamentelor lor definite la articolele 1, 2, 9, 19, 21, 22, 23, 28 și 29 din Acordul de la Cotonou și, în special, angajamentul lor general în favoarea dezvoltării economice, a reducerii și, în final, a eradicării în timp a sărăciei în conformitate cu obiectivele dezvoltării durabile.
2. În cadrul prezentului acord, părțile concep obiectivul de dezvoltare durabilă ca un angajament care ține pe deplin seama de interesele umane, culturale, economice, sociale, de sănătate și de mediu ale populațiilor lor respective și ale generațiilor lor viitoare.
3. Părțile își reafirmă angajamentele în cadrul luptei împotriva sărăciei în ceea ce privește elaborarea și introducerea de programe susceptibile să consolideze cadrul macroeconomic, să promoveze o creștere economică rapidă și durabilă și să realizeze infrastructuri indispensabile dezvoltării comerțului intraregional și internațional în regiunea Africii de Vest. În acest scop, părțile sprijină reformele instituționale ce urmăresc adaptarea administrațiilor naționale la cerințele liberalizării comerțului și consolidarea capacităților în sectoarele de producție din regiunea Africii de Vest.
4. Părțile sprijină eforturile regiunii Africii de Vest în materie de gestionare sustenabilă a pădurilor, a pescuitului și de dezvoltare a unei agriculturi moderne. Pentru aceasta, ele inițiază și pun în practică forme inovatoare de comerț, favorabile conservării resurselor naturale.
5. Părțile încearcă să consolideze capacitățile și competențele tehnice ale actorilor implicați pentru a stimula crearea de locuri de muncă și a prevedea ajustări pentru efectele sociale ale APE.

Articolul 4

Integrare regională

1. Părțile recunosc că integrarea regională este un element esențial al parteneriatului lor și un instrument puternic pentru realizarea obiectivelor prezentului acord și convin să o sprijine cu fermitate.
2. În scopul realizării celor menționate la alineatul (1), Uniunea Europeană contribuie, potrivit dispozițiilor din partea III, printr-o asistență tehnică și financiară, la eforturile regiunii în materie de integrare, în special realizarea unei uniuni vamale și a unei piețe comune, introducerea unei supravegheri macroeconomice și comerciale, precum și elaborarea unor norme regionale menite să facă mai atractiv mediul de afaceri din regiunea Africii de Vest.

PARTEA II

POLITICĂ COMERCIALĂ ȘI CHESTIUNI LEGATE DE COMERȚ

CAPITOLUL 1

TAXE VAMALE

Articolul 5

Domeniu de aplicare

Dispozițiile prezentului capitol se aplică comerțului cu mărfuri între părți.

Articolul 6

Reguli de origine

1. În sensul prezentului articol, termenul „originar” se aplică mărfurilor care sunt conforme regulilor de origine ce figurează în anexa A la Protocolul privind definirea noțiunii de „produse originare” și metodele de cooperare administrativă.
2. În cel mult cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, părțile vor elabora noi reguli de origine, având drept obiectiv simplificarea conceptelor și metodelor utilizate pentru a stabili originea, în raport cu obiectivele de dezvoltare ale regiunii Africii de Vest și în conformitate cu procesul de integrare al Uniunii Africane. În acest cadru, părțile vor ține seama de dezvoltarea tehnologică, procesele de producție și toți ceilalți factori relevanți care ar putea să necesite modificări ale protocolului privind regulile de origine.
3. Orice modificare sau revizuire a regulilor de origine menționate la alineatul (1) se va face printr-o decizie a Consiliului mixt al APE.

Articolul 7

Taxe vamale

1. Taxe vamale înseamnă prelevările sau impunerile de orice natură, inclusiv orice tip de suprataxă sau de supliment impuse în cadrul importului sau exportului de mărfuri; nu sunt incluse:
 - a) taxele sau alte plăți percepute interne impuse în conformitate cu articolul 35;
 - b) măsurile antidumping, compensatorii sau de protecție aplicate în conformitate cu capitolul 2;
 - c) redevențele sau alte plăți percepute în conformitate cu articolul 8 privind redevențele și alte impuneri.
2. Pentru fiecare produs, taxa vamală de bază la care trebuie să se aplice reducerile succesive prevăzute în acord este cea efectiv aplicabilă în ziua intrării în vigoare a acordului.

Articolul 8

Redevențe și alte impuneri

Redevențele și alte impuneri menționate la articolul 7 fac obiectul unor tarife specifice ce corespund valorii reale a serviciilor prestate și nu trebuie să constituie un mijloc indirect de protecție a produselor naționale sau o impozitare cu caracter fiscal percepută pentru importuri sau exporturi.

Articolul 9

Statu-quo

1. Nu se va introduce nicio taxă vamală nouă la import pentru produsele vizate de liberalizare între părți, iar taxele aplicate în prezent nu se vor majora de la data intrării în vigoare a acordului.

2. Fără a aduce atingere alineatului (1), în cadrul finalizării instituirii unui tarif exterior comun al CEDEAO, regiunea Africii de Vest va putea să își revizuiască până la 31 decembrie 2014 taxele vamale de bază care se aplică mărfurilor originare din Uniunea Europeană în măsura în care impactul general al acestor taxe nu depășește impactul rezultat din taxele menționate în anexa C. Consiliul mixt ale APE modifică anexa C în consecință.

Articolul 10

Eliminarea taxelor vamale la import

1. Produsele originare din Africa de Vest sunt importate în Uniunea Europeană fără taxe vamale, astfel cum sunt definite la articolul 7, cu excepția produselor indicate și în condițiile definite în anexa B.
2. Regiunea Africii de Vest reduce și elimină treptat taxele vamale, astfel cum sunt definite la articolul 7, aplicabile produselor originare din Uniunea Europeană urmând calendarul care figurează în anexa C.

Articolul 11

Resurse autonome ale comunităților economice regionale din Africa de Vest

În temeiul prezentului acord, părțile sunt de acord cu menținerea mecanismului de finanțare autonomă a organizațiilor vest-africane responsabile cu integrarea regională (CEDEAO și UEMOA) până la crearea unui nou mod de finanțare.

Articolul 12

Modificarea angajamentelor tarifare ale Africii de Vest și politicile sectoriale comune ale regiunii Africii de Vest

1. Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 10 privind eliminarea taxelor vamale din regiunea Africii de Vest, date fiind nevoile speciale ale acesteia în materie de dezvoltare, în special necesitatea de a-și susține politicile sectoriale comune, Africa de Vest poate decide, după obținerea unui acord în cadrul Consiliului mixt al APE, modificarea nivelului taxelor vamale fixate în anexa C care se aplică mărfurilor originare din Uniunea Europeană la importul lor în Africa de Vest. În acest scop, Consiliul mixt al APE adoptă o decizie în termen de șase (6) luni de la sesizarea părții europene.
2. Părțile se asigură ca o astfel de modificare să nu dea naștere la o incompatibilitate cu articolul XXIV din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) din 1994.
3. Modificările aduse angajamentelor tarifare sunt menținute doar atât timp cât este necesar pentru a răspunde nevoilor speciale ale Africii de Vest în materie de dezvoltare.

Articolul 13

Taxe la export

1. Nu se va introduce nicio nouă taxă la export sau impunere cu efect echivalent, nici nu se vor majora taxele deja aplicate în schimburile comerciale dintre părți, de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

2. Taxele la export sau impunerile cu efect echivalent nu vor fi mai mari decât taxele aplicate mărfurilor similare exportate către toate celelalte țări care nu sunt părți la prezentul acord.
3. În situații excepționale, dacă Africa de Vest poate justifica nevoi specifice de venituri, de promovare pentru o industrie incipientă sau de protecție a mediului, ea poate să introducă, cu titlu temporar și în urma consultării Uniunii Europene, taxe la export sau impunerii cu efect echivalent asupra unui număr limitat de mărfuri suplimentare sau să majoreze impactul celor existente.
4. Părțile convin să revizuiască dispozițiile prezentului articol în cadrul Consiliului mixt al APE în conformitate cu clauza de revizuire din prezentul acord, ținând cont pe deplin de impactul acestora asupra dezvoltării și diversificării economiei Africii de Vest.

Articolul 14

Circulația mărfurilor

1. Mărfurile originare de la una dintre părți fac obiectul taxelor vamale o singură dată pe teritoriul celeilalte părți. Ele pot circula liber pe teritoriul celeilalte părți fără a face obiectul unor taxe vamale suplimentare.
2. În vederea aplicării dispozițiilor alineatului (1), regiunea Africii de Vest beneficiază de o perioadă de tranziție de cinci (5) ani, cu începere la data intrării în vigoare a acordului, pentru introducerea unui regim de liberă practică. Acest termen poate fi revizuit în funcție de rezultatele reformelor de tranziție fiscale pe care regiunea Africii de Vest trebuie să le realizeze în cooperare cu Uniunea Europeană. În acest scop, părțile evaluează periodic implementarea acestor reforme.
3. Părțile cooperează pentru a facilita circulația mărfurilor și a simplifica procedurile vamale, în conformitate cu dispozițiile de la capitolul 5 referitor la facilitarea comerțului.

Articolul 15

Încadrarea mărfurilor

Încadrarea mărfurilor vizate de prezentul acord este prevăzută de nomenclatura tarifară respectivă a fiecărei părți, în conformitate cu Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor („SA”).

Articolul 16

Clauza CNF

1. Părțile își reafirmă angajamentul față de clauza de abilitare.
2. Uniunea Europeană va acorda Africii de Vest tratamentul tarifar mai favorabil pe care îl va acorda unei părți terțe dacă Uniunea Europeană devine parte la un acord preferențial cu această parte terță după semnarea prezentului acord.
3. Africa de Vest va acorda Uniunii Europene tratamentul tarifar mai favorabil pe care îl va acorda, după semnarea prezentului acord, unui alt partener comercial decât țările din Africa și statele ACP, care are atât o cotă din schimburile comerciale mondiale mai mare de 1,5 %, cât și o rată a industrializării măsurată prin raportul

dintre valoarea adăugată în domeniul producției și PIB mai mare de 10 %, în anul care precede intrarea în vigoare a acordului preferențial menționat în prezentul alineat. În cazul în care acordul preferențial este semnat cu un grup de țări care acționează individual, colectiv sau prin intermediul unui acord de liber schimb, pragul pentru cota din schimburile comerciale mondiale se ridică la 2 %. Pentru acest calcul se vor utiliza datele oficiale ale OMC privind principalii exportatori mondiali de mărfuri (excluzându-se comerțul din interiorul Uniunii Europene) și ale Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (ONUDI) pentru valoarea adăugată în domeniul producției.

4. În cazul în care Africa de Vest obține din partea partenerului comercial menționat la alineatul (3) un tratament substanțial mai favorabil decât acela oferit de Uniunea Europeană, părțile vor iniția consultări și vor lua o hotărâre împreună cu privire la punerea în aplicare a dispozițiilor alineatului (3).
5. Părțile sunt de acord să soluționeze orice litigiu privind interpretarea sau aplicarea prezentului articol prin inițierea de consultări de bună-credință, în scopul de a se ajunge la o soluție satisfăcătoare pentru ambele părți.
6. Dispozițiile prezentului capitol nu pot fi interpretate ca obligând părțile să își acorde reciproc tratamente preferențiale care ar fi aplicabile în virtutea apartenenței uneia dintre părți la un acord preferențial cu o parte terță, la data intrării în vigoare a prezentului acord.

Articolul 17

Dispoziție specială privind cooperarea administrativă

1. Părțile convin asupra importanței cruciale a cooperării administrative pentru punerea în aplicare și controlul tratamentului preferențial acordat prin prezentul capitol și se angajează să combată neregulile și fraudele în domeniul vamal și în domeniile conexe.
2. Atunci când o parte obține, pe baza unor informații avizate, dovada unei lipse de cooperare administrativă și/sau a unor nereguli sau fraude, partea în cauză poate suspenda temporar tratamentul preferențial acordat produsului (produselor) respectiv(e) în conformitate cu dispozițiile prezentului articol.
3. În sensul prezentului articol, prin lipsa cooperării administrative se înțelege, printre altele:
 - a) nerespectarea repetată a obligației de a verifica caracterul de produs originar al produsului (produselor) în cauză;
 - b) refuzul repetat sau întârzierea nejustificată în efectuarea controlului ulterior al dovezii privind originea și/sau în comunicarea rezultatelor acestuia;
 - c) refuzul repetat sau întârzierea nejustificată în ceea ce privește acordarea autorizației de a realiza o misiune de cooperare pentru a verifica autenticitatea documentelor sau corectitudinea informațiilor relevante pentru acordarea tratamentului preferențial în cauză.
4. Aplicarea unei suspendări temporare are loc în următoarele condiții:
 - a) Partea care obține, pe baza unor informații avizate, dovezi ale unei lipse de cooperare administrativă și/sau ale unor nereguli sau fraude, informează de îndată Comitetul mixt de punere în aplicare a APE despre obținerea acestor dovezi, precum și despre informațiile avizate și trebuie să inițieze consultări în

cadrul Comitetului mixt de punere în aplicare a APE, pe baza tuturor informațiilor relevante și a probelor obiective, în vederea găsirii unei soluții acceptabile pentru ambele părți.

- b) Atunci când părțile au inițiat consultări în cadrul Comitetului mixt de punere în aplicare a APE, astfel cum se prevede mai sus, și nu au reușit să ajungă la o soluție acceptabilă în termen de trei (3) luni de la notificare, partea în cauză poate suspenda temporar tratamentul preferențial acordat produsului (produselor) respectiv(e). Suspendarea temporară trebuie comunicată fără întârziere Comitetului mixt de punere în aplicare a APE.
 - c) Suspendările temporare prevăzute la prezentul articol se limitează la ceea ce este necesar pentru a proteja interesele financiare ale părții în cauză. Acestea nu depășesc o perioadă de șase (6) luni, care poate fi reînnoită. Suspendările temporare se comunică imediat după adoptarea lor în cadrul Comitetului mixt de punere în aplicare a APE. Ele fac obiectul unor consultări periodice în cadrul Comitetului mixt de punere în aplicare a APE, în special în vederea abrogării de îndată ce condițiile de aplicare încetează să mai existe.
5. Odată cu informarea Comitetului mixt de punere în aplicare a APE prevăzută la alineatul (4) litera (a) din prezentul articol, partea în cauză publică o comunicare adresată importatorilor în jurnalul său oficial. Această comunicare adresată importatorilor semnalează că, în cazul produsului respectiv, pe baza unor informații avizate, s-au obținut dovezi privind lipsa de cooperare administrativă și/sau neregulile sau fraudă.

Articolul 18

Gestionarea erorilor administrative

În cazul unei erori a autorităților competente în ceea ce privește gestionarea sistemelor preferențiale la export, în special în ceea ce privește aplicarea Protocolului privind definirea noțiunii de „produse originare” și metodele de cooperare administrativă care figurează în anexa A, atunci când eroarea în cauză are drept consecințe taxe la import, partea expusă unor astfel de consecințe poate solicita Comitetului mixt de punere în aplicare a APE să analizeze și să adopte toate măsurile adecvate pentru a remedia situația.

CAPITOLUL 2

INSTRUMENTE DE PROTECȚIE COMERCIALĂ

Articolul 19

Obiective

- 1. Obiectivele prezentului capitol sunt stabilirea condițiilor în care cele două părți vor putea să adopte măsuri de protecție comercială în cadrul efortului lor de dezvoltare a comerțului cu mărfuri între ele, cu derogare de la dispozițiile articolelor 9, 10 și 34 din prezentul acord.
- 2. Părțile se vor asigura ca măsurile adoptate în temeiul dispozițiilor din prezentul capitol să nu depășească ceea ce este necesar pentru a preveni sau a remedia situațiile descrise aici.

Articolul 20

Măsuri antidumping și compensatorii

1. Niciuna dintre dispozițiile prezentului acord nu poate să împiedice Uniunea Europeană sau statele din Africa de Vest, care acționează individual sau colectiv, să adopte măsuri antidumping sau compensatorii, în conformitate cu acordurile OMC pertinente, în special Acordul OMC referitor la punerea în aplicare a articolului VI din GATT și Acordul OMC referitor la subvenții și măsuri compensatorii.
2. În vederea aplicării prezentului articol, originea este stabilită în funcție de regulile de origine nepreferențiale ale părților, pe baza dispozițiilor Acordului OMC privind regulile de origine.
3. Situația deosebită a țărilor în curs de dezvoltare din regiunea Africii de Vest va fi luată în considerare atunci când se are în vedere aplicarea unor măsuri antidumping sau compensatorii. Înainte de a institui măsuri antidumping sau compensatorii definitive, părțile vor examina posibilitatea unor soluții constructive, astfel cum sunt prevăzute în acordurile OMC relevante. În special, autoritățile însărcinate cu ancheta vor putea să organizeze consultări adecvate în acest scop.
4. Taxele antidumping sau măsurile compensatorii vor fi în vigoare doar atât timp cât este necesar și în măsura în care este necesar pentru a compensa dumpingul sau subvențiile care cauzează prejudiciul.
5. Niciun produs originar din una dintre părți, importat pe teritoriul celeilalte părți, nu va fi supus în același timp unor taxe antidumping și unor taxe compensatorii în vederea remedierii uneia și aceleiași situații rezultate dintr-un dumping sau din subvenții la export. Părțile garantează că măsurile antidumping sau compensatorii pentru unul și același produs nu se pot aplica simultan la nivel național, pe de o parte, și la nivel regional sau subregional, pe de altă parte.
6. Părțile convin, fiecare în ceea ce o privește, să instituie o instanță unică de control judecătorească, inclusiv la nivelul contestațiilor. Hotărârile acestei instanțe unice trebuie să producă efecte pe teritoriile tuturor statelor în care este aplicabilă măsura contestată.
7. Dispozițiile prezentului articol se aplică tuturor anchetelor deschise după intrarea în vigoare a prezentului acord.
8. Dispozițiile prezentului articol nu se supun dispozițiilor mecanismului de soluționare a litigiilor din prezentul acord.

Articolul 21

Măsuri de salvagardare multilaterale

1. Sub rezerva dispozițiilor prezentului articol, nicio dispoziție a prezentului acord nu ar împiedica una dintre părți să adopte măsuri excepționale pe durată limitată, în conformitate cu articolul XIX din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) din 1994, Acordul privind măsurile de salvagardare și articolul 5 din Acordul OMC privind agricultura.
2. În vederea aplicării prezentului articol, originea este stabilită în funcție de regulile de origine nepreferențiale ale părților, pe baza dispozițiilor Acordului OMC privind regulile de origine.

3. Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1) și ținând cont de obiectivele generale de dezvoltare ale prezentului acord și de dimensiunea redusă a economiilor statelor din Africa de Vest, Uniunea Europeană va exclude importurile provenite din statele din Africa de Vest de la orice măsuri adoptate în conformitate cu articolul XIX din GATT 1994, cu Acordul privind măsurile de salvagardare și cu articolul 5 din Acordul OMC privind agricultura.
4. Dispozițiile alineatului (3) se aplică timp de cinci (5) ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord. Cel târziu cu o sută douăzeci (120) de zile înainte de încheierea acestei perioade, Consiliul mixt al APE reexaminează aplicarea dispozițiilor respective având în vedere nevoile de dezvoltare ale statelor din regiunea Africii de Vest pentru a stabili dacă este necesar să se prelungească aplicarea acestora cu o perioadă suplimentară.
5. Dispozițiile prezentului articol nu se supun dispozițiilor mecanismului de soluționare a litigiilor din prezentul acord.

Articolul 22

Măsuri de salvagardare bilaterale

1. Sub rezerva dispozițiilor prezentului articol, o parte poate să adopte măsuri de salvagardare limitate ca durată, care derogă de la dispozițiile articolelor 9 și 10.
2. Măsurile de salvagardare menționate la alineatul (1) pot fi adoptate atunci când un produs originar din una dintre părți este importat pe teritoriul celeilalte părți în cantități atât de importante și în astfel de condiții încât cauzează sau amenință să cauzeze:
 - a) un prejudiciu grav industriei interne producătoare de produse similare sau de produse direct concurente pe teritoriul părții importatoare;
 - b) disfuncționalități într-un sector al economiei, în special în cazul în care aceste disfuncționalități produc dificultăți sau probleme sociale majore care ar putea cauza o deteriorare gravă a situației economice a părții importatoare sau
 - c) perturbări ale piețelor de produse agricole similare sau direct concurente¹ sau ale mecanismelor care reglementează acele piețe.
3. Măsurile de salvagardare vizate de prezentul articol nu depășesc ceea ce este necesar pentru a remedia sau preveni prejudiciul grav sau disfuncționalitățile, astfel cum sunt descrise la alineatele (2), (4) și (5). Măsurile de salvagardare respective ale părții importatoare pot să constea în una sau mai multe dintre următoarele măsuri:
 - a) suspendarea oricărei noi reduceri a nivelului taxei vamale la import pentru produsul în cauză, astfel cum este prevăzută de prezentul acord;
 - b) majorarea taxei vamale pentru produsul în cauză până la un nivel care să nu depășească taxa vamală aplicată celorlalți membri ai OMC, precum și
 - c) introducerea de contingente tarifare pentru produsul în cauză.
4. Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatele (1) - (3) din prezentul articol, în cazul în care un produs originar din unul sau din mai multe state din Africa de Vest este importat în una sau mai multe regiuni ultraperiferice ale Uniunii Europene în

¹ În sensul prezentului articol, produsele agricole sunt produsele reglementate de anexa I la Acordul OMC privind agricultura.

cantități atât de importante și în astfel de condiții încât cauzează sau riscă să cauzeze una dintre situațiile descrise la alineatul (2) literele (a), (b) și (c) de mai sus, Uniunea Europeană poate să adopte măsuri de supraveghere sau de salvagardare, limitate la regiunea sau la regiunile în cauză, în conformitate cu procedurile prevăzute la alineatele (6)-(11) din prezentul articol.

5. Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatele (1) - (3) din prezentul articol, în cazul în care un produs originar din unul sau din mai multe state din Uniunea Europeană este importat în unul sau mai multe state ale regiunii Africii de Vest în cantități atât de importante și în astfel de condiții încât cauzează sau riscă să cauzeze una dintre situațiile descrise la alineatul (2) literele (a), (b) și (c) de mai sus, statul sau statele respective din regiunea Africii de Vest poate/pot să adopte măsuri de supraveghere sau de salvagardare, limitate la teritoriul statului sau al statelor în cauză, în conformitate cu procedurile prevăzute la alineatele (6) - (11) din prezentul articol.
6. Măsurile de salvagardare menționate la prezentul articol vor fi menținute doar pentru perioada necesară pentru a remedia sau a preveni un prejudiciu grav sau disfuncționalitățile descrise la alineatele (2), (4) și (5) de mai sus.
7. Măsurile de salvagardare menționate la prezentul articol vor fi aplicate pentru o perioadă care nu depășește patru (4) ani. În cazul în care circumstanțele care justifică instituirea măsurilor de salvagardare continuă să existe, aceste măsuri pot fi prelungite cu o perioadă suplimentară de patru (4) ani.
8. Măsurile de salvagardare menționate la prezentul articol care depășesc un (1) an vor fi însoțite de un calendar clar care prevede eliminarea lor treptată până cel târziu la sfârșitul perioadei stabilite.
9. Excepând circumstanțele excepționale aprobate de Comitetul mixt de punere în aplicare a APE, nicio măsură de salvagardare menționată la prezentul articol nu se poate aplica unui produs care a făcut deja obiectul unei astfel de măsuri, timp de cel puțin un (1) an de la data expirării măsurii respective.
10. Pentru punerea în aplicare a alineatelor de mai sus, se aplică următoarele dispoziții:
 - a) în cazul în care o parte consideră că există una dintre circumstanțele prevăzute la alineatele (2), (4) și (5), aceasta informează de îndată Comitetul mixt de punere în aplicare a APE cu privire la acest lucru;
 - b) Comitetul mixt de punere în aplicare a APE poate formula recomandările necesare pentru remedierea circumstanțelor apărute. În cazul în care Comitetul mixt de punere în aplicare a APE nu a formulat recomandări pentru remedierea circumstanțelor sau în cazul în care nu s-a găsit nicio soluție satisfăcătoare în termen de treizeci (30) de zile de la notificarea comitetului mixt, partea importatoare poate adopta măsurile adecvate pentru a remedia situația, în conformitate cu prezentul articol;
 - c) înainte de adoptarea uneia dintre măsurile prevăzute la prezentul articol sau în cazurile prevăzute la alineatul (11) din prezentul articol, în cel mai scurt timp, partea în cauză comunică Comitetului mixt de punere în aplicare a APE toate informațiile necesare unei analize complete a situației, în vederea găsirii unei soluții acceptabile pentru cele două părți;
 - d) la alegerea măsurilor de salvagardare, trebuie să se acorde prioritate măsurilor care permit remedierea eficace și rapidă a problemei apărute, perturbând cel mai puțin cu putință buna funcționare a prezentului acord;

- e) măsurile de salvagardare adoptate în temeiul prezentului articol se notifică de îndată Comitetului mixt de punere în aplicare a APE și fac obiectul unor consultări periodice în cadrul acestuia, în special în vederea stabilirii unui calendar al eliminării acestora, de îndată ce circumstanțele permit acest lucru.
11. Atunci când circumstanțe excepționale impun luarea unor măsuri imediate, partea importatoare în cauză, Uniunea Europeană sau Africa de Vest, după caz, poate adopta, cu titlu provizoriu, măsurile prevăzute la alineatele (3), (4) și (5) fără a respecta cerințele de la alineatul (10). Aceste măsuri pot fi luate pentru o perioadă maximă de o sută optzeci (180) de zile în cazul în care măsurile sunt adoptate de Uniunea Europeană și de două sute patruzeci (240) de zile în cazul în care măsurile sunt adoptate de Africa de Vest sau în cazul în care măsurile luate de Uniunea Europeană sunt limitate la una sau mai multe dintre regiunile sale ultraperiferice. Durata acestor măsuri provizorii este socotită ca o parte a perioadei inițiale și a oricărei prelungiri menționate la alineatele (7) și (8) din prezentul articol. La adoptarea acestor măsuri provizorii, se ține cont de interesele tuturor părților implicate. Partea importatoare în cauză informează cealaltă parte și sesizează de îndată Comitetul mixt de punere în aplicare a APE în vederea examinării chestiunii.
12. Dacă o parte importatoare supune importul unui produs unei proceduri administrative care are drept scop furnizarea rapidă de informații privind evoluția fluxurilor comerciale care pot provoca problemele menționate la prezentul articol, ea informează fără întârziere Comitetul mixt de punere în aplicare a APE.
13. Acordurile OMC nu vor fi invocate în scopul de a împiedica o parte să adopte măsuri de salvagardare în conformitate cu dispozițiile prezentului articol.

Articolul 23

Clauză privind industriile incipiente

1. Africa de Vest poate să suspende temporar reducerea nivelului taxei vamale sau să majoreze nivelul taxei vamale până la un nivel care să nu îl depășească pe cel al taxei vamale aplicate celorlalți membri ai OMC, în cazul în care un produs originar din Uniunea Europeană este importat, în urma unei reduceri a nivelului taxei vamale, pe teritoriul său în cantități atât de importante și în astfel de condiții încât amenință instaurarea unei industrii incipiente sau cauzează sau riscă să cauzeze disfuncționalități unei industrii incipiente care produce produse similare sau direct concurente.
- 2.
- a) În cazul în care Africa de Vest consideră că există circumstanțele descrise la alineatul (1), ea sesizează de îndată Comitetul mixt de punere în aplicare a APE pentru a examina situația;
 - b) Comitetul mixt de punere în aplicare a APE poate formula recomandările necesare pentru remedierea circumstanțelor apărute. În cazul în care Comitetul mixt de punere în aplicare a APE nu a formulat recomandări pentru remedierea circumstanțelor sau în cazul în care nu s-a găsit nicio soluție satisfăcătoare în termen de treizeci (30) de zile de la notificarea Comitetului mixt, Africa de Vest poate adopta măsurile adecvate pentru a remedia situația, în conformitate cu prezentul articol;
 - c) înainte de adoptarea uneia dintre măsurile prevăzute la prezentul articol, Africa de Vest comunică Comitetului mixt de punere în aplicare a APE toate

informațiile necesare unei analize complete a situației, în vederea găsirii unei soluții acceptabile pentru cele două părți;

- d) la alegerea măsurilor adoptate în conformitate cu prezentul articol, trebuie să se acorde prioritate măsurilor care perturbă cel mai puțin cu putință buna funcționare a prezentului acord;
 - e) măsurile adoptate în conformitate cu prezentul acord sunt comunicate de îndată Comitetului mixt de punere în aplicare a APE și fac obiectul unor consultări periodice în cadrul acestuia;
 - f) în circumstanțe critice, atunci când o întârziere ar cauza un prejudiciu greu de remediat, Africa de Vest poate adopta, cu titlu provizoriu, măsurile prevăzute la alineatul (1) fără a se conforma cerințelor de la literele (a) - (e). Aceste măsuri pot fi luate pentru o perioadă maximă de două sute (200) de zile. Durata acestor măsuri provizorii este socotită ca o parte a perioadei menționate la alineatul (3) din prezentul articol. Africa de Vest informează Uniunea Europeană și sesizează de îndată Comitetul mixt de punere în aplicare a APE în vederea examinării chestiunii.
3. Aceste măsuri pot fi aplicate timp de maximum opt (8) ani. Aplicarea măsurilor se poate prelungi printr-o decizie a Consiliului mixt al APE.

Articolul 24

Cooperare

- 1. Părțile recunosc importanța cooperării în materie de instrumente de protecție comercială în vederea asigurării echității și a transparenței schimburilor lor comerciale.
- 2. Părțile convin să coopereze, inclusiv prin înlesnirea măsurilor de asistență, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în partea III, în special în următoarele domenii:
 - a) elaborarea unor reglementări și crearea unor instituții pentru a asigura protecția comercială;
 - b) dezvoltarea capacităților, în special ale administrațiilor competente din statele din Africa de Vest pentru a putea stăpâni și utiliza mai bine instrumentele de protecție comercială prevăzute în prezentul acord.

CAPITOLUL 3

BARIERE TEHNICE ÎN CALEA COMERȚULUI ȘI MĂSURI SANITARE ȘI FITOSANITARE

Articolul 25

Obiective

- 1. Obiectivul prezentului capitol este facilitarea comerțului cu mărfuri între părți, crescând capacitățile acestora de a identifica, preveni și elimina barierele din calea comerțului prin intermediul reglementărilor tehnice, al normelor, al procedurilor de evaluare a conformității aplicate de o parte sau de cealaltă, precum și păstrând capacitățile părților de a proteja plantele, animalele și sănătatea publică.

2. În cadrul punerii în aplicare a dispozițiilor prezentului capitol, fiecare parte face în așa fel încât produsele importate de la cealaltă parte să beneficieze de un tratament nediscriminatoriu în raport cu tratamentul acordat produselor similare originare de pe teritoriul propriu și produselor similare originare din țări terțe.
3. De asemenea, potrivit dispozițiilor alineatelor (2) și (3) de la articolul 2 din Acordul OMC privind măsurile sanitare și fitosanitare (Acordul SPS), fiecare parte face în așa fel încât măsurile sanitare și fitosanitare adoptate pentru a păstra sănătatea și securitatea persoanelor, viața sau sănătatea animalelor și pentru a proteja vegetația și mediul să nu urmărească și să nu aibă ca efect crearea unor bariere inutile în calea comerțului cu mărfuri între cele două părți. În acest scop, măsurile respective nu vor fi mai restrictive pentru comerț decât este strict necesar.

Articolul 26

Domeniu de aplicare și definiții

1. Dispozițiile prezentului capitol se aplică reglementărilor și normelor tehnice, precum și procedurilor de evaluare a conformității definite în Acordul OMC privind barierele tehnice în calea comerțului (BTC) și măsurilor sanitare și fitosanitare ale OMC (denumite în continuare măsuri SPS), în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale între părți.
2. În sensul prezentului capitol și în absența unor indicații contrare, se aplică definițiile utilizate în acordurile BTC și SPS ale OMC, în normele și textele pertinente adoptate de Comisia Codex Alimentarius, în Convenția internațională pentru protecția plantelor (IPPC) și în cadrul Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animalelor (OIE), inclusiv pentru orice trimitere la produsele din prezentul capitol.

Articolul 27

Autorități competente

1. Autoritățile celor două părți responsabile cu punerea în aplicare a măsurilor prevăzute de prezentul capitol sunt menționate în apendicele II din anexa D la prezentul acord.
2. În conformitate cu articolul 31, părțile se informează reciproc și în timp util cu privire la toate schimbările semnificative care privesc autoritățile competente menționate în apendicele II din anexa D. Comitetul mixt de punere în aplicare a APE adoptă toate modificările necesare ale apendicelui II din anexa D la prezentul acord.

Articolul 28

Obligații reciproce

1. Părțile își reafirmă drepturile și obligațiile în temeiul acordurilor relevante ale OMC, în special acordurile SPS și BTC. De asemenea, părțile își reafirmă drepturile și obligațiile care decurg din normele și textele pertinente adoptate de Convenția internațională pentru protecția plantelor (IPPC), Comisia Codex Alimentarius și Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (OIE). Statele care nu sunt membre ale OMC își confirmă și ele angajamentul privind respectarea obligațiilor prevăzute de acordurile SPS și BTC în toate domeniile care afectează relațiile comerciale dintre părți.

2. Părțile își reafirmă angajamentul de a îmbunătăți sănătatea publică pe teritoriile lor, în special prin consolidarea capacităților lor de a identifica produsele neconforme.
3. În cadrul schimburilor comerciale dintre ele, părțile se abțin să exporte sau să reexporte produse care nu respectă prevederile în vigoare ale legislației părții exportatoare. Cu toate acestea, exporturile sau reexporturile de produse care fac obiectul unor măsuri SPS sunt autorizate dacă autoritățile părții importatoare prevăd în mod expres acest lucru. Exportul celorlalte produse este autorizat cu excepția cazurilor în care legislația părții importatoare îl interzice.
4. Aceste angajamente, drepturi și obligații stau la baza activității părților, în temeiul prezentului capitol.

Articolul 29

Echivalență

1. Părțile acceptă măsurile sanitare sau fitosanitare ale celeilalte părți ca fiind echivalente, chiar dacă aceste măsuri sunt diferite de ale lor sau de cele care sunt utilizate de țările terțe care comercializează același produs, dacă partea exportatoare îi demonstrează în mod obiectiv părții importatoare că, prin aplicarea măsurilor sale interne, este atins un nivel de protecție sanitară sau fitosanitară adecvat, acceptat pe teritoriul părții importatoare. În acest scop, se acordă părții importatoare, la cerere, un acces rezonabil în vederea efectuării unor inspecții, testări și a altor proceduri relevante.
2. Părțile vor organiza consultări, la cerere și după acordul comun al părților, în vederea ajungerii, dacă este cazul, la acorduri bilaterale și multilaterale cu privire la recunoașterea echivalenței măsurilor sanitare sau fitosanitare specificate.

Articolul 30

Determinarea zonelor sanitare și fitosanitare

În ceea ce privește condițiile de import, părțile pot să propună și să identifice, de la caz la caz, zonele care dețin un statut sanitar sau fitosanitar definit, făcând trimitere la articolul 6 din Acordul SPS. În special, părțile acționează astfel încât măsurile lor sanitare sau fitosanitare să fie adaptate la caracteristicile sanitare și fitosanitare ale zonei – care reprezintă fie totalitatea unei țări, o parte a unei țări, fie totalitatea sau părți ale mai multor țări - din care provine produsul și căruia îi este destinat.

Articolul 31

Transparența condițiilor comerciale și schimbul de informații

1. Pentru a garanta conformitatea cu reglementările lor, părțile se informează reciproc cu privire la orice modificare a cerințelor lor legislative și administrative privind produsele, în conformitate cu procedurile de notificare prevăzute în acordurile SPS și BTC.
2. Dacă este necesar, părțile convin să se informeze reciproc în scris cu privire la măsurile luate pentru interzicerea importului de mărfuri în scopul abordării unei anumite probleme privind sănătatea (publică, animală și fitosanitară), prevenirea riscurilor și mediul în cel mai scurt timp posibil, în conformitate cu recomandările prevăzute în Acordul SPS.

3. Părțile convin să facă schimb de informații în scopul cooperării pentru a garanta faptul că produsele lor respectă reglementările tehnice și standardele necesare pentru a permite accesul reciproc la piețele lor.
4. De asemenea, dacă este necesar, părțile procedează la un schimb direct de informații privind alte subiecte pe care le consideră de comun acord ca având o importanță potențială pentru relațiile lor comerciale, inclusiv aspectele de securitate sanitară a alimentelor, apariția bruscă a bolilor animalelor și ale plantelor, avizele științifice și alte evenimente importante referitoare la securitatea produselor.
5. Dacă este necesar, părțile convin să facă schimb de informații în domeniul supravegherii epidemiologice a bolilor animalelor. În ceea ce privește protecția platelor, părțile vor face schimb, de asemenea, de informații privind apariția paraziților care prezintă un pericol cunoscut și imediat pentru cealaltă parte, la cererea sa.
6. Părțile convin să coopereze în vederea alertării reciproce rapide atunci când noile norme la nivel regional ar putea avea un impact asupra schimburilor lor comerciale reciproce, în conformitate cu procedurile de notificare prevăzute în acordurile SPS și BTC.

Articolul 32

Integrare regională

1. În vederea facilitării comerțului dintre ele, părțile se angajează să armonizeze la nivel regional și, în măsura posibilului, normele, măsurile și condițiile de import.
2. În cazul în care există deja condiții de import în momentul intrării în vigoare a prezentului acord și în așteptarea introducerii unor condiții de import armonizate, ele sunt aplicate de statele din regiunea Africii de Vest și din Uniunea Europeană, în conformitate cu principiul potrivit căruia un produs originar din una dintre părți, introdus în mod licit pe piața unui stat al celeilalte părți poate fi, în egală măsură, introdus pe piața tuturor celorlalte state ale acestei din urmă părți, fără nicio altă restricție sau cerință administrativă.
3. În ceea ce privește măsurile prevăzute de prezentul capitol, statele din Africa de Vest se asigură că tratamentul pe care îl aplică produselor originare din Africa de Vest nu este mai puțin favorabil decât cel pe care îl aplică produselor similare originare din Uniunea Europeană care intră în regiunea Africii de Vest.

Articolul 33

Cooperare

1. Părțile recunosc importanța cooperării în domeniul reglementării tehnice, al măsurilor sanitare și fitosanitare și al evaluării conformității, precum și al trasabilității pentru realizarea obiectivelor prezentului capitol.
2. Părțile sunt de acord să coopereze în vederea îmbunătățirii calității și competitivității produselor prioritare pentru statele din regiunea Africii de Vest care figurează la apendicele I din anexa D la prezentul acord, precum și a accesului la piața Uniunii Europene, inclusiv prin măsuri de asistență financiară, în conformitate cu dispozițiile din partea III, în special în următoarele domenii:

- a) instituirea unui cadru adecvat pentru schimbul de informații și de expertiză între părți;
- b) cooperarea cu organismele internaționale de standardizare, de metrologie și de acreditare, inclusiv facilitarea participării reprezentanților din Africa de Vest la reuniunile acestor organisme;
- c) adoptarea de standarde și reglementări tehnice, proceduri de evaluare a conformității și de măsuri sanitare și fitosanitare armonizate la nivel regional, pe baza standardelor internaționale în domeniu;
- d) consolidarea capacităților părților interesate publice și private, inclusiv informarea și formarea, pentru a se conforma standardelor, reglementărilor și măsurilor fitosanitare ale Uniunii Europene și pentru a putea participa în cadrul forurilor internaționale de standardizare;
- e) dezvoltarea de capacități naționale pentru alinierea la standarde și pentru evaluarea conformității și a trasabilității produselor, precum și pentru accesul la piața Uniunii Europene.

CAPITOLUL 4

ALTE BARIERE NETARIFARE

Articolul 34

Interzicerea restricțiilor cantitative

La intrarea în vigoare a prezentului acord se elimină toate interdicțiile sau restricțiile la import sau la export care afectează comerțul dintre cele două părți, altele decât taxele vamale, redevențele și alte impuneri menționate la articolele 7 și 8 din prezentul acord referitoare la taxele vamale, fie că sunt puse în aplicare prin intermediul contingentelor, al licențelor de import sau de export, fie prin alte măsuri. Nu se va putea introduce nicio măsură nouă. Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dispozițiilor referitoare la instrumentele de protecție comercială menționate în capitolul 2 și nici celor legate de balanța de plăți menționate la articolul 89 din prezentul acord.

Articolul 35

Tratament național în materie de impozitare și reglementare internă

1. Produsele originare importate din una dintre părți nu sunt supuse, direct sau indirect, unor taxe interne sau altor impuneri interne, superioare celor aplicate direct sau indirect produselor similare ale celeilalte părți. Părțile nu au voie să aplice alte forme de taxe interne sau alte impuneri interne în scopul de a oferi protecție producției naționale.
2. Produsele originare importate din una dintre părți beneficiază de un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat produselor similare ale celeilalte părți în cadrul tuturor actelor cu putere de lege, reglementărilor sau cerințelor care afectează vânzarea acestor produse, oferirea lor spre vânzare, cumpărarea, transportul, distribuția sau utilizarea acestor produse pe piața internă. Dispozițiile prezentului alineat nu exclud aplicarea unor tarife diferențiate pentru transportul intern, bazate în exclusivitate pe exploatarea economică a mijloacelor de transport și nu pe originea produsului.

3. Nicio parte nu are voie să instituie sau să mențină în vigoare reglementări interne referitoare la amestecul, transformarea sau utilizarea de produse în cantități sau proporții specificate, care ar impune direct sau indirect ca o cantitate sau o proporție specificată din produsul care face obiectul reglementării respective să provină din surse naționale. În plus, părțile nu au voie să aplice alte forme de reglementare cantitativă internă în scopul de a oferi protecție producției naționale.
4. Dispozițiile prezentului articol nu împiedică acordarea unor subvenții destinate exclusiv producătorilor naționali, inclusiv plăți provenite din încasările din taxe sau impuneri interne aplicate în conformitate cu dispozițiile prezentului articol și subvenții acordate sub forma achizițiilor publice de bunuri naționale.
5. Dispozițiile prezentului articol nu se aplică actelor cu putere de lege, normelor administrative, procedurilor sau practicilor care reglementează achizițiile publice.
6. Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dispozițiilor prezentului acord referitoare la instrumentele de protecție comercială.

CAPITOLUL 5

FACILITAREA COMERȚULUI, COOPERARE VAMALĂ ȘI ASISTENȚĂ ADMINISTRATIVĂ RECIPROCĂ

Articolul 36

Obiective

1. Părțile recunosc importanța cooperării vamale și a facilitării comerțului în contextul evoluției comerțului mondial. Părțile convin să își consolideze cooperarea în acest domeniu pentru a garanta că legislația și procedurile relevante, precum și capacitatea administrativă a administrațiilor competente îndeplinesc obiectivele vizate de control eficient și de facilitare a schimburilor comerciale și contribuie la dezvoltarea și integrarea regională a țărilor semnatare ale APE.
2. Părțile recunosc că nu vor fi compromise în niciun fel obiectivele legitime de politică publică, inclusiv cele legate de siguranță și de prevenirea fraudelor.
3. Părțile se angajează să asigure libera circulație a mărfurilor reglementate de prezentul acord pe teritoriile lor respective.

Articolul 37

Cooperare vamală și asistență administrativă reciprocă

1. Pentru a garanta respectarea dispozițiilor prezentului capitol și pentru a răspunde cu eficacitate obiectivelor definite la articolul 36, părțile:
 - a) fac schimb de informații privind legislația și procedurile vamale;
 - b) elaborează inițiative comune privind procedurile de import, de export și de tranzit, precum și inițiative destinate să propună un serviciu eficace comunității de afaceri;
 - c) cooperează în ceea ce privește automatizarea procedurilor vamale și a altor proceduri comerciale și instituirea de standarde comune pentru schimburile de date;

- d) stabilesc, în măsura în care este posibil, poziții comune în cadrul organizațiilor internaționale în domeniul vamal, cum ar fi OMC, Organizația Mondială a Vămile (OMV), Organizația Națiunilor Unite (ONU) și Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și dezvoltare (UNCTAD);
 - e) cooperează în materie de planificare și aplicare a asistenței tehnice, în special în domeniul reformelor vamale și al facilitării comerțului, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord; și
 - f) încurajează cooperarea între toate administrațiile, organizațiile și celelalte instituții în cauză, atât în interiorul țării, cât și între țări.
2. Fără a aduce atingere alineatului (1), administrațiile părților își acordă asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal, în conformitate cu dispozițiile Protocolului privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal din anexa E.

Articolul 38

Legislație și proceduri vamale

1. Părțile se asigură și depun toate eforturile pentru ca legislațiile lor comerciale și vamale, dispozițiile și procedurile lor să se bazeze pe:
- a) instrumentele internaționale și normele în vigoare în domeniile vamal și comercial, inclusiv elementele fundamentale ale Convenției internaționale pentru simplificarea și armonizarea regimurilor vamale (Convenția de la Kyoto revizuită), Cadrul de standarde pentru securitatea și facilitarea comerțului mondial, adoptat de Organizația Mondială a Vămile (OMV), modelul de date vamale al OMV și Convenția internațională privind Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor („SA”);
 - b) introducerea unui document administrativ unic sau a unui echivalent electronic cu scopul de a stabili declarațiile vamale la import și la export;
 - c) reglementări care permit să se evite măsurile inutile și discriminatorii pentru operatorii economici, care oferă garanții împotriva fraudei și prevăd facilități suplimentare pentru operatorii care dau dovadă de un nivel înalt de respectare a legislației vamale;
 - d) utilizarea de tehnici vamale moderne, inclusiv evaluarea riscurilor, proceduri simplificate pentru introducerea și acordarea liberului de vamă pentru mărfuri, controale ulterioare acordării liberului de vamă pentru mărfuri și metode de audit al societăților;
 - e) dezvoltarea progresivă a sistemelor, inclusiv a celor bazate pe tehnologia informației, pentru a facilita schimbul electronic de date între operatorii economici, administrațiile vamale și alte structuri interesate;
 - f) un sistem de informații obligatorii în domeniul vamal, în special în ceea ce privește încadrarea tarifară și regulile de origine, în conformitate cu regulile prevăzute de legislația fiecărei părți, în măsura în care serviciile vamale dispun de toate informațiile pe care le consideră necesare;
 - g) norme în materie de sancțiuni care penalizează încălcările reglementărilor vamale sau ale cerințelor procedurale care să fie proporționale și nediscriminatorii și a căror aplicare să nu determine întârzieri nejustificate;

- h) norme transparente, nediscriminatorii și proporționale în ceea ce privește autorizarea agenților vamali. Părțile recunosc că este important ca, în viitor, să ajungă să elimine obligația de a recurge la agenți vamali. Părțile abordează această chestiune în cadrul Comitetului special pentru vămi și facilitarea comerțului;
 - i) respectarea dispozițiilor Acordului OMC privind inspecția înainte de expediere. Părțile recunosc interesul de a reuși pe viitor să elimine toate cerințele ce prevăd efectuarea unor inspecții obligatorii înainte de expedierea mărfurilor sau la destinație. Părțile abordează această chestiune în cadrul Comitetului special pentru vămi și facilitarea comerțului.
2. Pentru a îmbunătăți metodele de lucru, garantând în același timp respectarea principiilor de nediscriminare, transparență și eficiență, părțile depun eforturi:
- a) să ia măsurile necesare în scopul reducerii, al simplificării și al standardizării datelor și a documentelor solicitate de autoritățile vamale și de alte structuri conexe;
 - b) să simplifice, în măsura în care este posibil, cerințele și formalitățile vamale pentru acordarea liberului de vamă și vămuirea rapidă a mărfurilor;
 - c) să garanteze proceduri eficiente, rapide, nediscriminatorii și ușor accesibile pentru solicitanți, care să permită dreptul de a contesta acțiunile administrative și celelalte decizii ale autorităților vamale care afectează importul, exportul sau mărfurile aflate în tranzit.
 - d) să monitorizeze menținerea normelor de etică prin aplicarea unor măsuri care să reflecte principiile convențiilor internaționale relevante și ale instrumentelor din acest domeniu, în special Declarația de la Arusha, revizuită în 2003.

Articolul 39

Facilitarea operațiunilor de tranzit

1. Părțile asigură liberul tranzit al mărfurilor pe teritoriul lor, pe itinerarul cel mai convenabil pentru tranzit. În acest scop, restricțiile, controalele sau eventualele cerințe trebuie să se întemeieze pe o politică publică obiectivă și trebuie să fie nediscriminatorii, proporționale și aplicate în mod uniform.
2. Fără a aduce atingere derulării controalelor vamale legitime, părțile acordă mărfurilor în tranzit provenite de pe teritoriul celeilalte părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat mărfurilor de pe piața internă, exporturilor, importurilor și circulației acestora.
3. Părțile instituie regimuri vamale de tranzit care permit circulația mărfurilor fără obligația de a plăti taxe vamale și alte impuneri, sub rezerva depunerii unor garanții adecvate.
4. Părțile depun eforturi pentru a promova și a pune în aplicare regimuri regionale de tranzit cu scopul de a reduce barierele din calea comerțului.
5. Părțile recurg la norme și instrumente internaționale referitoare la tranzitul mărfurilor.
6. Părțile asigură cooperarea și coordonarea tuturor entităților implicate de pe teritoriile lor pentru a facilita traficul în tranzit și pentru a promova cooperarea transfrontalieră.

Articolul 40

Relațiile cu mediul de afaceri

Părțile convin:

- a) să se asigure că publicul poate accesa prin mijloace adecvate și pe cât posibil prin mijloace electronice toate informațiile privind legislația, procedurile, redevențele și impunerile;
- b) să încurajeze cooperarea între operatori și administrațiile competente prin utilizarea unor proceduri nearbitrare și accesibile publicului, cum ar fi protocoalele acordului, bazate pe cele promulgate de OMV;
- c) să se asigure că cerințele lor vamale și conexe, precum și regimurile și procedurile care le sunt asociate continuă să răspundă nevoilor mediului de afaceri, sunt conforme cu cele mai bune practici și rămân cât mai puțin restrictive pentru schimburile comerciale;
- d) asupra necesității unor consultări periodice și în timp util cu reprezentanții comerciali privind propunerile legislative și procedurile referitoare la aspectele vamale și cele în materie de comerț. În acest scop, ambele părți instituie mecanisme adecvate de consultare periodică între autoritățile administrative și mediul de afaceri;
- e) să existe o perioadă de timp suficientă între publicarea și intrarea în vigoare a oricărei legislații, proceduri, taxe sau impuneri noi sau modificate. Părțile fac publice informațiile de natură administrativă, mai ales cu privire la cerințele și procedurile de intrare, orarele și procedurile de funcționare ale birourilor vamale situate în porturi și în punctele de trecere a frontierei, precum și punctele de contact pentru cererile de informații.

Articolul 41

Valoarea în vamă

Acordul OMC privind punerea în aplicare a articolului VII din GATT 1994 reglementează aplicarea valorii în vamă în cadrul schimburilor comerciale reciproce dintre părți. Acestea din urmă cooperează în vederea adoptării unei abordări comune privind chestiunile legate de valoarea în vamă.

Articolul 42

Integrarea regională în regiunea Africii de Vest

1. Părțile convin să accelereze reformele în domeniul vamal, în special armonizarea procedurilor și a reglementării, în scopul facilitării schimburilor comerciale în regiunea Africii de Vest.
2. În vederea realizării dispozițiilor anterioare, părțile instituie o cooperare strânsă între toate structurile implicate prin aplicarea normelor internaționale relevante în domeniul vamal.

Articolul 43

Cooperare

1. Părțile recunosc importanța cooperării în materie de politică vamală și de facilitare a comerțului în scopul punerii în aplicare a prezentului acord.

2. În conformitate cu punctul 6 din anexa D la Decizia Consiliului general al OMC din 1 august 2004 și sub rezerva dispozițiilor prevăzute în partea III, părțile convin să instituie programe de asistență tehnică și financiară adecvate care să permită punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului capitol, în special în ceea ce privește:
 - a) elaborarea unor dispoziții adecvate și simplificate ale actelor cu putere de lege și ale normelor administrative;
 - b) informarea și sensibilizarea operatorilor, inclusiv formarea personalului implicat;
 - c) consolidarea capacităților, modernizarea și interconectarea administrațiilor vamale și a serviciilor conexe.

Articolul 44

Măsuri tranzitorii

1. Părțile recunosc necesitatea unor măsuri tranzitorii pentru a asigura punerea în aplicare fără probleme a dispozițiilor prezentului capitol.
2. Fără a aduce atingere angajamentelor sale în cadrul OMC, Africa de Vest beneficiază de o perioadă tranzitorie de cinci (5) ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord pentru a îndeplini obligațiile prevăzute la articolul 38 alineatul (1) literele (b) și (d). Acest termen poate fi revizuit în funcție de rezultatele reformelor pe care regiunea Africii de Vest trebuie să le realizeze în cooperare cu Uniunea Europeană.

Articolul 45

Comitetul special pentru vămi și facilitarea comerțului

1. Părțile instituie un Comitet special pentru vămi și facilitarea comerțului compus din reprezentanți ai părților.
2. Funcțiile Comitetului special pentru vămi și facilitarea comerțului sunt următoarele:
 - a) să asigure supravegherea punerii în aplicare și a gestionării prezentului capitol, a Protocolului privind regulile de origine și a Protocolului privind asistența administrativă reciprocă;
 - b) să servească drept forum de concertare și de discuții cu privire la toate aspectele legate de vamă, în special legate de regimurile vamale și procedurile de vămuire, regulile de origine, valoarea în vamă, încadrarea tarifară, cooperarea vamală și asistența administrativă reciprocă;
 - c) să dezvolte cooperarea pentru elaborarea, punerea în aplicare și controlul aplicării regimurilor vamale și a procedurilor de vămuire, a regulilor de origine și a asistenței administrative reciproce.
3. Comitetul special pentru vămi și facilitarea comerțului se întrunește o dată pe an, la o dată și cu o ordine de zi convenite în prealabil de părți. Părțile pot decide să convoace reuniuni ad hoc ale comitetului, în caz de nevoie.
4. Comitetul special pentru vămi și facilitarea comerțului este prezidat alternativ de fiecare dintre părți.
5. Comitetul special pentru vămi și facilitarea comerțului raportează Comitetului mixt de punere în aplicare a APE.

CAPITOLUL 6

AGRICULTURĂ, PESCUIT ȘI SECURITATE ALIMENTARĂ

Articolul 46

Obiective

1. Părțile recunosc că, în regiunea Africii de Vest, sectorul agriculturii, inclusiv cel al creșterii animalelor, și sectorul pescuitului reprezintă o parte importantă din PIB, joacă un rol primordial în lupta împotriva insecurității alimentare și asigură un venit și un loc de muncă pentru marea parte a populației active.
2. Prezentul acord, prin efectele sale economice și comerciale și acțiunile din cadrul Programului APE pentru dezvoltare, trebuie să contribuie la o creștere a productivității, a competitivității și a diversificării producției în sectorul agriculturii și cel al pescuitului. El trebuie, de asemenea, să contribuie la dezvoltarea sectorului transformării și la intensificarea comerțului cu produse agricole, alimentare și pescărești dintre părți, în coerență cu gestionarea sustenabilă a resurselor naturale.
3. Părțile recunosc potențialul agricol neexploatat încă din regiunea Africii de Vest și necesitatea de a sprijini punerea în aplicare a politicilor sale agricole naționale și regionale, în cadrul politicilor de cooperare instituite de cele două părți în conformitate cu dispozițiile prevăzute în partea III din prezentul acord.
4. Părțile recunosc că resursele halieutice, biologice și maritime sunt de mare interes pentru Uniunea Europeană și regiunea Africii de Vest și că riscurile reale de epuizare a stocurilor, în special prin pescuitul industrial, le impun promovarea unei gestionări sustenabile a resurselor halieutice și acvatic.
5. Părțile recunosc, de asemenea, că zonele de pescuit și ecosistemele marine aparținând statelor din Africa de Vest sunt complexe, diverse și fragile din punct de vedere biologic și că exploatarea lor trebuie să țină seama de acest lucru printr-o conservare și o gestionare sustenabilă și eficace a zonelor de pescuit și a ecosistemelor aferente, pe bază de avize științifice și a principiului precauției definit în Codul de conduită pentru un pescuit responsabil al Organizației pentru Alimentație și Agricultură (FAO).
6. Părțile recunosc, de asemenea, importanța economică și socială a activităților legate de pescuit și de exploatarea resurselor marine vii ale statelor din Africa de Vest, precum și necesitatea de a maximiza contribuția lor la securitatea alimentară, la ocuparea forței de muncă, la reducerea sărăciei, la creșterea veniturilor și la stabilitatea socială a comunităților care trăiesc din pescuit.
7. Părțile recunosc faptul că asigurarea securității alimentare a populațiilor și creșterea nivelului de trai în mediul rural constituie factori esențiali de reducere a sărăciei care ar trebui să se înscrie în cadrul mai larg al dezvoltării durabile vizate de Obiectivele de dezvoltare ale mileniului. Prin urmare, părțile convin să colaboreze pentru a evita orice ruptură pe piețele de produse agricole și alimentare din Africa de Vest.
8. Uniunea Europeană se angajează să sprijine, prin politicile sale, inclusiv prin politica sa în domeniul pescuitului, țările din Africa de Vest să își dezvolte un sistem eficace de monitorizare/control/supraveghere a pescuitului.

9. Părțile sunt de acord, de altfel, că este important pentru regiune să se instituie politici care permit creșterea beneficiilor obținute din pescuit în favoarea populațiilor din regiunea Africii de Vest.
10. Pentru realizarea obiectivelor menționate în prezentul articol, părțile țin seama pe deplin de diversitatea caracteristicilor și a nevoilor economice, sociale și de mediu, precum și de strategiile de dezvoltare ale Africii de Vest.

Articolul 47

Securitate alimentară

În cazul în care aplicarea prezentului acord atrage după sine sau riscă să atragă după sine, pentru Africa de Vest sau pentru un stat din regiunea Africii de Vest, dificultăți în ceea ce privește disponibilitatea sau accesul la produsele necesare pentru asigurarea securității alimentare, Africa de Vest sau statul din regiunea Africii de Vest poate să adopte măsuri adecvate în conformitate cu procedurile descrise la articolul 22.

Articolul 48

Cooperarea în domeniul agriculturii și cel al securității alimentare

1. Cooperarea în domeniul agriculturii și cel al securității alimentare se înscrie în cadrul articolelor 53 și 69 din Acordul de la Cotonou. Părțile sunt de acord cu faptul că dispozițiile Acordului de la Cotonou referitoare la acest capitol și prezentul acord se pun în aplicare în mod complementar și se consolidează reciproc.
2. Pentru a permite țărilor din regiunea Africii de Vest să asigure securitatea alimentară a populațiilor lor și să promoveze o agricultură viabilă și sustenabilă, cele două părți, în conformitate cu dispozițiile părții III, examinează toate măsurile de cooperare, având ca scop:
 - a) favorizarea punerii în aplicare a programelor de irigare și de control al apei;
 - b) favorizarea progresului tehnic, a inovării și a diversificării în sectorul agriculturii;
 - c) răspândirea utilizării factorilor de producție agricolă care respectă mediul;
 - d) dezvoltarea cercetării în vederea producției de semințe îmbunătățite, precum și utilizarea lor de către populațiile rurale;
 - e) dezvoltarea unui sistem integrat de agricultură și de creștere a animalelor;
 - f) îmbunătățirea depozitării și conservării produselor agricole;
 - g) consolidarea rolului de sprijin-consiliere acordat de stat operatorilor privați;
 - h) consolidarea filierelor agricole;
 - i) amenajarea drumurilor și a căilor de acces rurale pentru o mai bună colectare și circulație a produselor agricole;
 - j) contribuția la îmbunătățirea sistemelor de alertă pentru prevenirea crizelor;
 - k) contribuția la dezvoltarea burselor regionale pentru o mai bună centralizare a informației privind disponibilitățile regionale de produse alimentare;
 - l) încurajarea agriculturii contractuale cu parteneri din Uniunea Europeană, de exemplu pentru oferta de produse ecologice;

- m) identificarea unor noi oportunități pentru dezvoltarea și exportul produselor cu foarte mare cerere pe plan internațional;
 - n) încurajarea reformelor de drept funciar care urmăresc creșterea securității juridice a agricultorilor și, prin aceasta, promovarea dezvoltării unei agriculturi eficiente și a mobilizării creditelor în favoarea investițiilor private în sectorul agricol.
3. Părțile sunt de acord cu faptul că situațiile speciale de penurie alimentară pot să necesite implementarea unor programe de asistență alimentară specifice și la obiect în favoarea țărilor confruntate cu aceste situații. Totuși, aceste programe nu ar trebui în nici un caz să pună în pericol politicile de securitate alimentară în vigoare în statele care beneficiază de acest ajutor.
 4. Pentru a limita eventualele efecte nefaste ale importurilor de ajutoare alimentare în regiunea Africii de Vest, cele două părți se angajează să privilegieze mecanismele trilaterale de ajutor alimentar care încurajează comercializarea de produse agricole locale.
 5. Părțile subliniază importanța sectorului agricol în economie și pentru securitatea alimentară a Africii de Vest și, în special, sensibilitatea sectoarelor care depind de piețele internaționale. Fiecare parte garantează transparența politicilor și măsurilor sale de sprijin intern. În acest scop, Uniunea Europeană îi comunică periodic Africii de Vest, prin orice mijloace adecvate, un raport cu privire la aceste măsuri, raport care conține în special temeiul juridic, forma pe care o îmbracă măsurile și sumele aferente acestora. La cererea uneia dintre părți, părțile pot face schimb de informații cu privire la orice măsură de politică agricolă.
 6. Uniunea Europeană se angajează să nu recurgă la subvenții la export pentru produsele agricole exportate către Africa de Vest.
 7. În vederea punerii în aplicare a cooperării în domeniul agriculturii și cel al securității alimentare, părțile instituie un mecanism de dialog permanent privind ansamblul domeniilor enunțate în prezentul articol. Părțile vor defini de comun acord modalitățile de realizare a acestui dialog.

Articolul 49

Cooperarea în domeniul pescuitului

1. Pentru a dezvolta și a promova cooperarea în domeniul pescuitului, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în partea III, părțile se angajează:
 - a) să colaboreze în vederea unei gestionări sustenabile a resurselor halieutice din regiunea Africii de Vest și să aplice principiul precauției atunci când determină nivelul sustenabil al capturilor și când definesc condițiile de acces la resursele halieutice care trebuie respectate pentru a evita pescuitul excesiv al stocurilor, precum și orice efect negativ asupra mediului și a ecosistemului;
 - b) să promoveze îmbunătățirea capacității de aprovizionare și a competitivității produselor pescărești. În acest scop, Uniunea Europeană se angajează să sprijine statele membre din regiune în efortul lor de a răspunde cerințelor care decurg din aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare (SPS), precum și de a dezvolta piața regională de produse pescărești;

- c) să promoveze investițiile și accesul la finanțare, pentru a crește productivitatea întreprinderilor de pescuit din regiune;
- d) să colaboreze la gestionarea sustenabilă a pescuitului artizanal și la elaborarea și implementarea unei politici de dezvoltare a acvaculturii în Africa de Vest;
- e) să elaboreze și să propună măsuri minime de respectat de către nave în vederea unei monitorizări mai bune, a unui control mai bun și a unei supravegheri mai bune a activităților lor;
- f) să depună eforturi coordonate pentru a îmbunătăți mijloacele de împiedicare, descurajare și eliminare a pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN) și pentru a lua măsuri adecvate în acest scop. În acest context, părțile se angajează să ia toate măsurile necesare pentru a pune capăt pescuitului ilegal și pentru a preveni continuarea acestuia, fără a aduce atingere tuturor celorlalte acțiuni pe care le consideră adecvate;
- g) să instituie un sistem de control al navelor (VMS) pentru întreaga Africă de Vest și toate statele din Africa de Vest vor utiliza un VMS compatibil;
- h) pe lângă un sistem VMS compatibil obligatoriu, întreaga Africă de Vest, împreună cu Uniunea Europeană, se angajează să dezvolte alte mecanisme pentru a asigura politici de control și de supraveghere eficiente;
- i) să simplifice procedurile și condițiile de trasabilitate și de certificare a produselor pescărești exportate din regiune către piața Uniunii Europene;
- j) să îmbunătățească mecanismele și dispozitivele de control, de supraveghere și de monitorizare a pescuitului, în vederea combaterii pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, inclusiv adoptarea ude măsuri minime de respectat de către nave, care să permită monitorizarea, controlul și supravegherea activităților acestora;
- k) să autorizeze adoptarea unor măsuri de protecție adecvate, bazate pe recomandări științifice și după consultări cu diferite părți implicate, inclusiv cu Uniunea Europeană, în cazul în care gestionarea sustenabilă a resurselor halieutice și acvatice din regiune riscă să fie compromisă;
- l) să consolideze cercetarea științifică în ceea ce privește cunoașterea situației resurselor halieutice din regiunea Africii de Vest;
- m) să îmbunătățească și să consolideze sistemul de informații și de procesare statistică a datelor privind pescuitul, în special privind speciile migratoare;
- n) să consolideze cooperarea în toate domeniile de interes comun în materie de pescuit.

Articolul 50

Integrare regională

1. Părțile recunosc faptul că o mai mare integrare a piețelor și a sectoarelor agricole și alimentare între statele din Africa de Vest, prin eliminarea treptată a barierelor care mai există și prin adoptarea unui cadru de reglementare adecvat, va contribui la o aprofundare a procesului de integrare regională și la realizarea obiectivelor prezentului capitol.

2. În conformitate cu dispozițiile din partea III și cu Programul APE pentru dezvoltare, părțile încearcă să elaboreze și să implementeze politici sectoriale regionale în domeniul agriculturii și al pescuitului și să îmbunătățească eficacitatea piețelor regionale aferente sectoarelor agriculturii și pescuitului.

Articolul 51

Schimb de informații și consultări pe tema agriculturii și a pescuitului

1. Părțile convin să facă schimb de experiență, de informații și de cele mai bune practici și să se consulte în legătură cu toate aspectele legate de urmărirea obiectivelor din prezentul capitol și relevante pentru comerțul dintre ele.
2. Părțile convin că acest dialog va fi deosebit de util în special în următoarele domenii:
 - a) schimbul de informații privind producția, consumul și schimburile comerciale în sectorul agricol, precum și privind evoluția respectivelor piețe ale produselor agricole și pescărești;
 - b) schimbul de informații privind politicile, actele cu putere de lege și normele administrative în domeniul agriculturii, al dezvoltării rurale și al pescuitului;
 - c) discuții cu privire la schimbările politice și instituționale necesare pentru transformarea sectorului agricol și al pescuitului, precum și elaborarea și punerea în aplicare a unor politici regionale în domeniul agricol, alimentar, al dezvoltării rurale și al pescuitului, în perspectiva integrării regionale;
 - d) schimburi de opinii cu privire la noile tehnologii, politicile și măsurile de control al calității;
 - e) schimburi de opinii pentru o mai bună cunoaștere și monitorizare a normelor private în vigoare în Uniunea Europeană.

PARTEA III

COOPERARE PENTRU IMPLEMENTAREA DIMENSIUNII DEZVOLTARE ȘI REALIZAREA OBIECTIVELOR APE

Articolul 52

Obiective

1. Părțile se angajează, în cadrul prezentului acord, să consolideze cooperarea dintre ele și să își asume un angajament comun în vederea implementării APE și a realizării obiectivelor acestuia. Uniunea Europeană se angajează să asiste Africa de Vest la implementarea unui APE generator de dezvoltare.
2. Angajamentul comun al părților se înscrie în viziunea de dezvoltare a regiunii Africii de Vest și contribuie la realizarea priorităților stabilite în partea I a prezentului acord. În acest scop, părțile recunosc că îmbunătățirea accesului la piața Uniunii Europene nu constituie o condiție suficientă pentru a obține o inserare profitabilă a regiunii Africii de Vest în comerțul mondial. De aceea, părțile se angajează să pună în aplicare măsuri eficace care vor trebui să contribuie, în regiunea Africii de Vest, la stabilirea unei baze economice solide, competitive și diversificate, la aprofundarea integrării sale economice și la adaptarea sa la noul context creat de prezentul acord pentru a putea profita de parteneriatul economic.

Articolul 53

Principii

1. Părțile convin să pună în aplicare o cooperare ce urmărește să susțină, prin intermediul unui sprijin tehnic și financiar, eforturile Africii de Vest de a pune în practică angajamentele asumate prin prezentul acord. Cooperarea urmărește, de asemenea, să ajute regiunea Africii de Vest să elimine constrângerile care stau în calea diversificării și a creșterii producției sale, pentru a putea intensifica comerțul intraregional și a putea profita de deschiderea pieței europene. Părțile se angajează să implementeze Programul APE pentru dezvoltare (PAPED) pentru a garanta realizarea obiectivelor acordului. În acest scop, pentru a maximiza beneficiile prezentului acord, vor fi puse în aplicare dispozițiile Acordului de la Cotonou privind cooperarea și integrarea economică și regională.
2. Părțile convin să asigure o coerență între cooperarea pentru dezvoltare și angajamentele internaționale ale părților în materie de dezvoltare durabilă și de strategii regionale de dezvoltare.
3. Noul regim comercial stabilit de prezentul acord și angajamentele asumate în cadrul cooperării pentru dezvoltare se completează și converg spre dimensiunea dezvoltare a acordului. În conformitate cu articolul 2 alineatul (4) din prezentul acord, noul regim comercial se bazează pe reciprocitate, pe luarea în calcul a diferenței dintre nivelurile de dezvoltare și instituie un tratament special și diferențiat, precum și o liberalizare treptată și asimetrică pentru Africa de Vest.
4. Părțile sunt, de asemenea, de acord cu faptul că dispozițiile prezentei părți nu trebuie interpretate ca fiind de natură să împiedice Africa de Vest să își continue obiectivele de creștere și de dezvoltare, să își pună în aplicare politicile și să își realizeze integrarea regională.

Articolul 54

Modalități de finanțare

1. Uniunea Europeană se angajează să susțină acțiunile și proiectele legate de dimensiunea dezvoltare din acord. Finanțarea de către Uniunea Europeană² a cooperării pentru dezvoltare dintre Africa de Vest și Uniunea Europeană, care sprijină punerea în aplicare a prezentului acord, se va face:
 - a) în cadrul normelor și procedurilor adecvate prevăzute de Acordul de la Cotonou, în special al procedurilor de programare ale Fondului european de dezvoltare;
 - b) în cadrul instrumentelor relevante finanțate de la bugetul general al Uniunii Europene;
 - c) în cadrul altor mecanisme financiare care vor fi create în cazul expirării Acordului de la Cotonou.
2. Statele membre ale Uniunii Europene se angajează în mod colectiv să sprijine, prin intermediul politicilor și al instrumentelor lor respective de dezvoltare, printre altele prin ajutorul pentru comerț, acțiunile pentru dezvoltare în favoarea cooperării economice regionale și a punerii în aplicare a prezentului acord, atât la nivel național,

²

Excluzându-se statele membre.

cât și regional, în conformitate cu principiile de eficacitate, de coordonare și de complementaritate privind ajutorul.

3. Uniunea Europeană și statele sale membre se angajează să finanțeze dimensiunea dezvoltare din acord cel puțin atât timp cât durează liberalizarea comerțului în Africa de Vest în cadrul prezentului acord, în conformitate cu instrumentele financiare, cu dispozițiile legale ale părților și cu principiile enunțate la articolul 2 din prezentul acord.
4. Uniunea Europeană și statele sale membre se angajează să sprijine Africa de Vest la mobilizarea unor finanțări complementare în favoarea dimensiunii dezvoltare din acord din partea altor donatori.

Articolul 55

Programul APE pentru dezvoltare

Pentru a sprijini eforturile autonome ale acestei regiuni de asigurare a dezvoltării sale, părțile adoptă dispozițiile financiare și tehnice care se impun pentru a implementa Programul APE pentru dezvoltare (PAPED) și pentru a realiza obiectivele acestuia în conformitate cu dispozițiile de la articolul 54 de mai sus, în vederea concretizării dimensiunii dezvoltare din prezentul acord.

Articolul 56

Obiectivele PAPED

1. Programul APE pentru dezvoltare se înscrie într-o viziune pe termen lung în ceea ce privește realizarea obiectivelor de dezvoltare ale acordului. Programul are drept obiectiv general crearea unei economii regionale competitive, integrate armonios în economia mondială, care stimulează creșterea și dezvoltarea durabilă. PAPED este în concordanță cu programul de ajutor pentru comerț al regiunii Africii de Vest, precum și cu strategiile regionale de dezvoltare economică și sectorială ale acestei regiuni.
2. Obiectivul specific urmărit prin Programul APE pentru dezvoltare este să permită regiunii Africii de Vest să profite din plin de oportunitățile oferite de APE și să facă față costurilor de ajustare și dificultăților legate de punerea în aplicare a acordului.
3. În acest scop, programul trebuie să contribuie la:
 - a) realizarea unei creșteri economice rapide, susținute și creatoare de locuri de muncă, care să contribuie la dezvoltarea economică durabilă și la reducerea sărăciei în regiunea Africii de Vest;
 - b) o mai mare diversificare și competitivitate a economiilor din regiunea Africii de Vest;
 - c) creșterea producției și a veniturilor populațiilor;
 - d) aprofundarea procesului de integrare regională și intensificarea comerțului intraregional;
 - e) creșterea cotelor de piață ale regiunii Africii de Vest pe piața europeană, prin intermediul, printre altele, a unui acces mai bun la această piață;
 - f) promovarea investițiilor în Africa de Vest, a parteneriatului între sectorul privat din Uniunea Europeană și cel din Africa de Vest și îmbunătățirea mediului de afaceri în regiunea Africii de Vest.

Articolul 57

Direcțiile PAPED

Domeniile de acțiune vizate de Programul APE pentru dezvoltare se structurează în jurul a cinci direcții:

- a) diversificarea și creșterea capacităților de producție;
- b) dezvoltarea comerțului intraregional și înlesnirea accesului la piețele internaționale;
- c) ameliorarea și consolidarea infrastructurilor naționale și regionale aferente comerțului;
- d) realizarea ajustărilor indispensabile și luarea în calcul a celorlalte nevoi legate de comerț;
- e) implementarea și monitorizarea-evaluarea APE de către regiunea Africii de Vest.

Articolul 58

Modalități de punere în aplicare a PAPED

1. Programul APE pentru dezvoltare face obiectul unui protocol care face parte integrantă din acord și care se găsește în anexa F. Modalitățile de punere în aplicare a acestui program sunt definite în protocol.
2. PAPED este pus în aplicare prin matricea de activități însoțită de o estimare financiară, de un calendar și de indicatori pentru a monitoriza punerea în aplicare. Matricea de activități face obiectul unui angajament financiar din partea Uniunii Europene și a statelor sale membre în ceea ce privește realizarea sa, în conformitate cu dispozițiile articolului 54 de mai sus.
3. PAPED face obiectul unei evaluări la intervalele de timp convenite de părți. PAPED este revizuit periodic în funcție de rezultatele punerii sale în aplicare și de impactul acordului. În acest scop, un mecanism bazat pe indicatori definiți de comun acord permite monitorizarea permanentă a punerii în aplicare a programului și evaluarea impactului.
4. În cadrul evaluării comune menționate la alineatul (3), părțile caută sinergia între, pe de o parte, ritmul punerii în aplicare a angajamentelor asumate de regiunea Africii de Vest și, pe de altă parte, progresele realizate în implementarea activităților și programelor din cadrul PAPED, inclusiv mobilizarea resurselor pentru finanțarea sa, precum și în îmbunătățirea competitivității și a capacităților de producție a regiunii. Pentru a crește această sinergie, părțile adoptă, în cadrul Consiliului mixt al APE, măsuri conforme dispozițiilor din prezentul acord, în special dispozițiilor articolului 54.

Articolul 59

Sprijin pentru punerea în aplicare a normelor

Părțile convin că punerea în aplicare a normelor legate de comerț, ale cărui domenii de cooperare sunt prezentate în detaliu în diferitele capitole ale prezentului acord, constituie un element esențial pentru îndeplinirea obiectivelor acestuia. Cooperarea în acest domeniu va fi pusă în aplicare în conformitate cu modalitățile prevăzute la articolul 54.

Articolul 60

Ajustare fiscală

1. Părțile recunosc provocările pe care le poate genera pentru regiunea Africii de Vest eliminarea sau reducerea semnificativă a taxelor vamale prevăzute în prezentul acord și convin asupra instaurării unui dialog și a unei cooperări în acest domeniu.
2. Având în vedere calendarul de eliminare treptată a tarifelor stabilit de comun acord de către părți în prezentul acord, acestea convin să inițieze un dialog aprofundat privind reformele și măsurile de adaptare fiscală pentru a resorbi deficitul bugetar și a asigura, în final, echilibrul bugetar al țărilor din regiunea Africii de Vest.
3. Africa de Vest se angajează să instituie reforme fiscale în cadrul tranziției fiscale generate de liberalizare. Uniunea Europeană se angajează să ofere sprijin Africii de Vest la implementarea acestor reforme. Având în vedere aceste reforme, Uniunea Europeană se angajează să contribuie cu resurse financiare pentru a acoperi impactul fiscal net convenit între părți pentru perioada de eliminare treptată a tarifelor.

Articolul 61

Instrumente

1. În contextul aplicării dispozițiilor părții III din prezentul acord, părțile stabilesc instituirea următoarelor instrumente:
 - a) observatorul competitivității;
 - b) Fondul regional al APE.
2. Observatorul competitivității este unul dintre instrumentele de monitorizare și de evaluare a punerii în aplicare a acordului. El prevede indicatori clari de monitorizare și de evaluare pentru a estima impactul APE. Acești indicatori vor fi introduși odată cu semnarea acordului.
3. Părțile recunosc utilitatea mecanismelor de finanțare regionale. Fondul regional al APE este principalul instrument de finanțare al Programului APE pentru dezvoltare. El este un instrument privilegiat deoarece canalizează sprijinul din partea Uniunii Europene și a statelor sale membre.
4. Astfel, Fondul regional al APE este instituit de către și pentru regiune, pentru a canaliza finanțarea la nivel regional și, la nevoie, la nivel național, precum și pentru a pune în practică, în mod eficace, măsurile de sprijin aferente prezentului acord.
5. Uniunea Europeană și statele sale membre se angajează să își canalizeze sprijinul fie prin mecanismele de finanțare proprii regiunii, fie prin modalitățile alese de țările semnatare ale prezentului acord. Aceste mecanisme vor fi puse în practică în conformitate cu principiile eficacității ajutorului enunțate în Declarația de la Paris, în vederea asigurării unei puneri în aplicare simplificate, eficace și rapide. Părțile vor putea decide cu privire la orice alt mecanism sau modalitate de finanțare.
6. Comitetul mixt al APE va preciza modalitățile de funcționare ale celor două instrumente menționate la alineatul (1) din prezentul articol.

PARTEA IV

PREVENIREA ȘI SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

CAPITOLUL 1

OBIECTIV, DOMENIU DE APLICARE ȘI PĂRȚI

Articolul 62

Obiectiv

Obiectivul aceste părți a acordului este să stabilească metodele de prevenire și de soluționare a litigiilor care s-ar putea ivi între părți, cu scopul de a găsi o soluție reciproc satisfăcătoare.

Articolul 63

Domeniu de aplicare

1. Această parte se aplică tuturor litigiilor legate de interpretarea sau aplicarea prezentului acord, sub rezerva dispozițiilor articolelor 20 și 21.
2. Fără a aduce atingere alineatului (1), procedura prevăzută la articolul 98 din Acordul de la Cotonou este aplicabilă în eventualitatea unui litigiu privind finanțarea cooperării pentru dezvoltare.

Articolul 64

Părțile la litigiu

1. Uniunea Europeană și statele sale membre sunt considerate ca fiind o singură parte în contextul prevenirii și soluționării litigiilor ivite din aplicarea prezentului acord.
2. CEDEAO și UEMOA și ansamblul statelor din Africa de Vest, inclusiv Mauritania, sunt considerate, la rândul lor, ca fiind o singură parte în contextul prevenirii și soluționării litigiilor ivite din aplicarea prezentului acord.

CAPITOLUL 2

PREVENIREA LITIGIILOR: CONSULTĂRI ȘI MEDIERE

Articolul 65

Consultări

1. Părțile depun eforturi pentru soluționarea litigiilor prevăzute la articolul 63 prin inițierea de consultări de bună-credință, în scopul de a ajunge la o soluție reciproc satisfăcătoare.
2. Orice parte care intenționează să inițieze consultări prezintă celeilalte părți o cerere în scris, a cărei copie este transmisă Comitetului mixt de punere în aplicare a APE, în care precizează măsura contestată și dispozițiile din acord cu care partea consideră că măsura nu este în conformitate.
3. Se organizează consultări în termen de patruzeci (40) de zile de la data depunerii cererii. Acestea se consideră încheiate la șaiszeci (60) de zile de la data depunerii cererii, cu excepția cazului în care cele două părți convin să continue consultările. Informațiile comunicate pe parcursul consultărilor rămân confidențiale.
4. În situații urgente, în special acelea privind bunurile perisabile sau de sezon, se organizează consultări în termen de cincisprezece (15) zile de la data depunerii

cererii și sunt considerate încheiate în termen de treizeci (30) de zile de la data depunerii cererii.

5. În toate etapele prevenirii și soluționării litigiilor, Uniunea Europeană va acorda o atenție specială situației, preocupărilor și intereselor speciale ale statelor și ale regiunii Africii de Vest.
6. În cazul în care consultările nu se organizează în termenele prevăzute la alineatul (3) sau la alineatul (4) sau în cazul în care consultările s-au încheiat și nu s-a ajuns la niciun acord privind o soluție reciproc satisfăcătoare, partea reclamantă poate solicita aplicarea procedurii de arbitraj prevăzute de prezentul acord.

Articolul 66

Mediere

1. În cazul în care consultările nu duc la o soluție reciproc satisfăcătoare, părțile pot, printr-un acord amiabil, să recurgă la un mediator. Termenii de referință ai medierii vor fi cei prezentați în cererea de consultare, sub rezerva cazului în care părțile decid altfel.
2. În cazul în care părțile la litigiu nu convin asupra alegerii unui mediator în termen de zece (10) zile de la data depunerii cererii de mediere, președintele Comitetului mixt de punere în aplicare a APE sau reprezentantul acestuia, sesizat de partea mai diligentă, desemnează, prin tragere la sorți, un mediator dintre persoanele care se află pe lista menționată la articolul 83 și care nu sunt resortisanți ai părților. Selectarea are loc în termen de douăzeci (20) de zile de la depunerea cererii de mediere, în prezența unui reprezentant al fiecărei părți.
3. Mediatorul convoacă o reuniune cu părțile, nu mai târziu de treizeci (30) de zile de la data desemnării sale. Mediatorul primește opiniile fiecărei părți nu mai târziu de cincisprezece (15) zile înainte de reuniune și comunică avizul său nu mai târziu de patruzeci și cinci (45) de zile de la data desemnării sale.
4. În avizul său, mediatorul poate formula recomandări privind modul de soluționare a litigiului în conformitate cu dispozițiile menționate la articolul 63. Avizul mediatorului nu are caracter obligatoriu.
5. Părțile pot decide de comun acord să modifice termenele menționate la alineatul (3). De asemenea, mediatorul poate decide să modifice termenele respective la solicitarea oricăreia dintre părți sau din proprie inițiativă, în funcție de dificultățile specifice cu care se confruntă partea în cauză sau de complexitatea cazului.
6. Procedurile de mediere și în special informațiile comunicate și pozițiile luate de părți pe parcursul acestor proceduri rămân confidențiale.

CAPITOLUL 3

PROCEDURILE DE SOLUȚIONARE A LITIGIILOR

Secțiunea I – Procedura de arbitraj

Articolul 67

Inițierea procedurii de arbitraj

1. În cazul în care părțile nu reușesc să își soluționeze litigiul, după ce au recurs la consultările prevăzute la articolul 65 sau după ce au recurs la medierea prevăzută la articolul 66, partea reclamantă poate cere instituirea unei comisii speciale de arbitraj.
2. Cererea de instituire a unei comisii speciale de arbitraj se adresează în scris părții pârâte și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE. În cererea sa, partea reclamantă descrie situația specifică și/sau măsura contestată și expune motivele pentru care această situația și/sau această măsură încalcă dispozițiile prezentului acord.

Articolul 68

Crearea comisiei speciale de arbitraj

1. Comisia specială de arbitraj este compusă din trei arbitri.
2. În termen de zece (10) zile de la adresarea cererii de instituire a unei comisii speciale de arbitraj Comitetului mixt de punere în aplicare a APE, părțile se consultă pentru a ajunge la un acord privind componența comisiei speciale de arbitraj.
3. În cazul în care părțile nu reușesc să convină asupra componenței comisiei speciale de arbitraj în termenul prevăzut la alineatul (2), oricare dintre părți poate cere președintelui Comitetului mixt de punere în aplicare a APE sau reprezentantului acestuia să selecteze cei trei membri ai comisiei speciale prin tragere la sorți din lista stabilită în temeiul articolului 83, unul dintre acești membri făcând parte dintre persoanele desemnate de partea reclamantă, al doilea – dintre persoanele desemnate de partea pârâtă și al treilea – dintre persoanele care au fost desemnate de cele două părți pentru a prezida reuniunile. În cazul în care părțile au convenit asupra selectării unuia sau a mai multor membri ai comisiei speciale, membrul rămas sau membrii rămași este (sunt) selectat (selectați) în conformitate cu aceeași procedură.
4. Președintele Comitetului mixt de punere în aplicare a APE sau reprezentantul acestuia alege arbitri prin tragere la sorți în termen de cinci (5) zile de la primirea cererii menționate la alineatul (3), în prezenta unui reprezentant al fiecărei părți. Ziua și ora selecției se comunică părților. Orice omisiune din partea uneia dintre părți de a-și trimite reprezentantul în urma unei convocări nu va afecta cu nimic valabilitatea selecției.
5. Data instituirii comisiei speciale de arbitraj este data la care sunt selectați cei trei arbitri.
6. Modalitățile de asumare a cheltuielilor de arbitraj sunt definite în regulamentul de procedură.

Articolul 69

Raportul intermediar al comisiei de arbitraj

Comisia specială de arbitraj comunică părților un raport intermediar care include atât secțiuni descriptive, cât și observațiile și concluziile acesteia, de regulă, nu mai târziu de o sută douăzeci (120) de zile de la data instituirii comisiei speciale. În termen de cincisprezece (15) zile de la comunicarea raportului intermediar de către comisia specială, oricare parte îi poate prezenta comentariile sale în scris referitoare la aspecte precise din raportul intermediar.

Articolul 70

Hotărârea comisiei speciale de arbitraj

1. Comisia specială de arbitraj comunică hotărârea sa părților și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE nu mai târziu de o sută cincizeci (150) de zile de la data instituirii comisiei speciale de arbitraj. În cazul în care consideră că acest termen limită nu poate fi respectat, președintele comisiei speciale comunică în scris acest lucru părților și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE, precizând motivele întârzierii și data la care comisia estimează să își finalizeze activitatea. În niciun caz hotărârea comisiei de arbitraj nu trebuie pronunțată mai târziu de o sută optzeci (180) de zile de la data instituirii comisiei speciale de arbitraj.
2. În cazuri de urgență, inclusiv cele care implică produse alimentare perisabile și de sezon, comisia specială depune toate eforturile pentru a pronunța hotărârea în termen de șaptezeci și cinci (75) de zile de la data instituirii sale. În niciun caz pronunțarea hotărârii nu trebuie să aibă loc la mai mult de nouăzeci (90) de zile de la data instituirii comisiei. Comisia specială poate pronunța o hotărâre preliminară cu privire la eventuala urgență a cazului în termen de zece (10) zile de la instituirea sa.
3. Fiecare parte poate solicita unei comisii speciale de arbitraj să formuleze recomandări privind modul în care partea pârâtă ar putea să acționeze în mod conform.

Secțiunea II – Conformare

Articolul 71

Conformarea cu decizia comisiei speciale de arbitraj

Fiecare parte ia toate măsurile necesare pentru a se conforma hotărârii comisiei speciale de arbitraj, iar părțile depun toate eforturile pentru a conveni asupra unui termen de executare a hotărârii.

Articolul 72

Termenul rezonabil pentru conformare

1. În cel mult treizeci (30) de zile de la notificarea părților cu privire la hotărârea comisiei speciale, partea pârâtă notifică în scris părții reclamante și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE termenul de care va avea nevoie pentru a se conforma hotărârii (denumit în continuare „termen rezonabil”).
2. În cazul în care există un dezacord între părți cu privire la termenul rezonabil de conformare la hotărârea comisiei speciale, partea reclamantă solicită în scris comisiei speciale, în termen de douăzeci (20) de zile de primirea notificării prevăzute la alineatul (1), să stabilească durata acestui termen. Această cerere se comunică simultan celeilalte părți și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE. Comisia specială comunică decizia sa părților și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE, în termen de treizeci (30) de zile de la depunerea cererii.
3. Pentru a determina durata termenului rezonabil, comisia specială de arbitraj ia în considerare perioada de timp de care ar avea nevoie în mod normal partea împotriva căreia a fost pronunțată hotărârea pentru adoptarea de măsuri legislative sau administrative comparabile cu cele pe care această parte le consideră necesare pentru asigurarea conformității. Fiecare parte poate să își prezinte estimările cu privire la

durata normală pentru adoptarea acestor măsuri. În egală măsură, comisia specială poate să ia în considerare constrângerile demonstrabile în materie de capacități care pot afecta adoptarea măsurilor necesare de către partea împotriva căreia a fost pronunțată hotărârea.

4. În cazul în care comisia specială de arbitraj sau unii dintre membrii săi nu sunt în măsură să se întrunească din nou, se vor aplica procedurile prevăzute la articolul 68. Termenul pentru pronunțarea hotărârii este de patruzeci și cinci (45) de zile de la data depunerii cererii menționate la alineatul (2).
5. Termenul rezonabil poate fi prelungit cu acordul comun al părților.

Articolul 73

Reexaminarea măsurilor adoptate în vederea punerii în aplicare a hotărârii comisiei de arbitraj

1. Partea împotriva căreia a fost pronunțată hotărârea notifică celeilalte părți și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE, înainte de încheierea termenului rezonabil, măsurile adoptate pentru a se conforma hotărârii de arbitraj.
2. În cazul în care există un dezacord între părți cu privire la compatibilitatea măsurilor notificate în temeiul alineatului (1) cu dispozițiile prezentului acord, partea reclamantă poate cere în scris comisiei speciale să se pronunțe în această privință. Cererea precizează măsurile specifice în discuție și prezintă motivele pentru care măsurile sunt incompatibile cu dispozițiile prezentului acord. Comisia specială își notifică decizia în termen de nouăzeci (90) de zile de la data depunerii cererii. În cazuri de urgență, mai ales cele care implică produse alimentare perisabile și de sezon, comisia specială își notifică decizia în termen de patruzeci și cinci (45) de zile de la data depunerii cererii.
3. În cazul în care comisia specială de arbitraj sau unii dintre membrii săi nu sunt în măsură să se întrunească din nou, se vor aplica procedurile prevăzute la articolul 68. Termenul pentru pronunțarea deciziei este de o sută cinci (105) zile de la data cererii menționate la alineatul (2).

Articolul 74

Soluții temporare în caz de neconformare

1. În cazul în care partea împotriva căreia a fost pronunțată hotărârea nu notifică, înainte de expirarea termenului rezonabil, măsurile pe care le-a luat pentru a se conforma hotărârii comisiei speciale de arbitraj sau în cazul în care comisia hotărăște că măsurile notificate în temeiul articolului 73 alineatul (1) nu sunt compatibile cu obligațiile care îi revin părții respective în temeiul dispozițiilor prevăzute la articolul 71, partea împotriva căreia a fost pronunțată hotărârea trebuie, în cazul în care partea reclamantă îi solicită acest lucru, să îi propună o ofertă de despăgubire temporară.
2. În cazul în care părțile nu ajung la un acord privind despăgubirea în termen de treizeci (30) de zile de la încheierea termenului rezonabil sau de la hotărârea comisiei speciale de arbitraj menționată la articolul 73, conform căreia măsurile de conformare luate nu sunt compatibile cu dispozițiile prevăzute la articolul 71, partea reclamantă are dreptul, după ce a informat cealaltă parte, să adopte măsuri corespunzătoare. Adoptând astfel de măsuri, partea reclamantă încearcă să aleagă măsuri care afectează cel mai puțin posibil realizarea obiectivelor prezentului acord.

Dacă est cazul, măsurile temporare țin seama de impactul lor asupra economiei statelor din Africa de Vest și nu trebuie să afecteze asistența oferită pentru dezvoltare în regiunea Africii de Vest.

3. Uniunea Europeană face dovadă de moderație în cererile sale de compensații sau în adoptarea de măsuri adecvate în temeiul alineatelor (1) și (2) din prezentul articol și ține cont de situația țărilor în curs de dezvoltare din Africa de Vest.
4. Măsurile adecvate sau compensarea sunt temporare și nu mai sunt aplicate când măsura recunoscută ca fiind incompatibilă este revocată sau modificată pentru a o face conformă dispozițiilor articolului 71 sau când părțile convin să pună capăt procedurii de soluționare a litigiilor.

Articolul 75

Examinarea măsurilor de conformare în urma adoptării măsurilor adecvate

1. Partea împotriva căreia a fost pronunțată hotărârea notifică celeilalte părți și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE măsurile pe care le va lua pentru a se conforma deciziei comisiei speciale de arbitraj și solicită încetarea aplicării măsurilor adoptate de partea reclamantă.
2. În cazul în care părțile nu ajung la un acord privind compatibilitatea măsurilor notificate cu dispozițiile prezentului acord în termen de treizeci (30) de zile de la depunerea notificării, partea reclamantă cere în scris comisiei speciale de arbitraj să hotărască în această privință. Această cerere se comunică celeilalte părți și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE. Hotărârea comisiei speciale de arbitraj este pronunțată în termen de patruzeci și cinci de zile (45) de la depunerea cererii și este comunicată părților și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE. În cazul în care comisia specială de arbitraj hotărăște că măsurile adoptate nu respectă dispozițiile relevante ale prezentului acord, ea analizează oportunitatea continuării aplicării măsurilor adoptate de partea reclamantă. În cazul în care comisia specială consideră că aceste măsuri sunt conforme, se va pune capăt aplicării măsurilor adoptate de partea reclamantă.
3. În cazul în care comisia specială de arbitraj sau unii dintre membrii săi nu sunt în măsură să se întrunească din nou, se vor aplica procedurile prevăzute la articolul 68. Termenul pentru pronunțarea hotărârii este de șaizeci (60) de zile de la data depunerii cererii menționate la alineatul (2).

Secțiunea III - Dispoziții comune și tranzitorii

Articolul 76

Soluție reciproc satisfăcătoare

Părțile pot ajunge la o soluție reciproc satisfăcătoare la un litigiu în orice moment. Ele înștiințează Comitetul mixt de punere în aplicare a APE că au ajuns la un acord. Adoptarea unei soluții reciproc satisfăcătoare pune capăt procedurii.

Articolul 77

Regulament de procedură

Comitetul mixt de punere în aplicare a APE va adopta un regulament de procedură în termen de trei (3) luni de la instituirea sa.

Articolul 78

Informații generale și tehnice

La cererea unei părți sau din proprie inițiativă, comisia specială de arbitraj își poate procura informații din orice sursă, inclusiv de la părțile implicate în litigiu, dacă consideră acest lucru oportun pentru procedura de arbitraj. Comisia specială are, de asemenea, dreptul să solicite opinia unor experți, dacă consideră acest lucru oportun. Informațiile obținute în acest fel trebuie comunicate fiecăreia dintre părți și fac obiectul observațiilor acestora.

Articolul 79

Limbile de lucru

1. Limbile de lucru comune ale părților în cursul procedurilor de prevenire și de soluționare a litigiilor sunt engleza, franceza sau portugheza.
2. Părțile își prezintă cererile scrise sau verbale în una dintre aceste trei limbi oficiale.

Articolul 80

Reguli de interpretare

Comisia specială de arbitraj interpretează dispozițiile prezentului acord în conformitate cu normele obișnuite de interpretare a dreptului internațional public, inclusiv în conformitate cu normele stabilite în Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor. Hotărârile comisiei speciale de arbitraj nu pot nici spori, nici reduce drepturile și obligațiile prevăzute de dispozițiile prezentului acord.

Articolul 81

Hotărârile comisiei speciale de arbitraj

1. Comisia specială de arbitraj își adoptă hotărârile prin consens. În cazul în care nu se poate ajunge la o hotărâre prin consens, se hotărăște prin vot majoritar.
2. Hotărârea prezintă constatările pe fondul cauzei, aplicabilitatea dispozițiilor relevante din prezentul acord și raționamentul care a stat la baza constatărilor și a concluziilor la care a ajuns comisia specială de arbitraj. Comitetul mixt de punere în aplicare a APE face cunoscută publicului hotărârea de arbitraj, cu excepția cazului în care hotărăște altfel.
3. Hotărârea comisiei speciale de arbitraj va indica în mod expres modul în care s-a ținut cont de flexibilități, inclusiv de tratamentul special și diferențiat, prevăzute de prezentul acord și invocate de una dintre părți.
4. Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 64, măsurile adoptate pentru conformarea cu hotărârea comisiei speciale de arbitraj vizează în mod specific statul sau statele ale căror măsuri au fost considerate contrare dispozițiilor prezentului acord. În consecință, niciun stat nu poate face obiectul unei sancțiuni atunci când neexecutarea unei obligații ce decurge din prezentul acord nu i se poate imputa lui.

Articolul 82

Dispoziție tranzitorie

Pentru a ține cont de situația specială a Africii de Vest, părțile convin ca, pe o perioadă tranzitorie de zece (10) ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord, Uniunea Europeană să prefere consultările și medierea ca mod de soluționare a litigiilor și să dea dovadă de moderație în cererile sale.

CAPITOLUL 4

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 83

Lista arbitrilor

1. În termen de cel mult trei (3) luni de la constituirea Comitetului mixt de punere în aplicare a APE, acesta adoptă o listă cu cincisprezece (15) arbitri. Fiecare parte desemnează o treime din arbitri. Cele două părți convin asupra alegerii ultimei treimi din arbitri, care să nu fie resortisanți ai niciuneia dintre părți și cărora s-ar putea să li se solicite să prezideze comisia specială de arbitraj. Comitetul mixt de punere în aplicare a APE se asigură că această listă este mereu menținută la efectivul său complet și că sunt reprezentate diferitele specializări de comerț internațional și parteneriat economic și comercial între cele două regiuni.
2. Arbitrii dețin cunoștințe de specialitate sau experiență în drept și în comerț internațional. Aceștia sunt independenți, își exercită funcțiile în nume propriu și nu acceptă instrucțiuni din partea vreunei organizații sau vreunui guvern, nu sunt afiliați la administrația vreuneia dintre părți și respectă codul de conduită anexat la regulamentul de procedură.

Articolul 84

Raportul cu obligațiile față de OMC

1. Comisiile de arbitraj instituite în temeiul prezentului acord nu sunt abilitate să se pronunțe asupra litigiilor legate de drepturile și obligațiile care revin fiecărei părți în temeiul Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC).
2. Recurgerea la dispozițiile prezentului acord privind soluționarea litigiilor nu aduce atingere niciunei acțiuni înaintate în cadrul OMC, inclusiv acțiunilor de soluționare a litigiilor. Cu toate acestea, atunci când o parte a inițiat, în legătură cu o anumită măsură, o procedură de soluționare a litigiilor, fie în temeiul articolului 67 alineatul (1) din prezentul acord, fie în temeiul Acordului OMC, aceasta nu poate iniția o procedură de soluționare a litigiilor cu privire la aceeași măsură în celălalt for înainte ca prima procedură să se fi încheiat. În sensul prezentului alineat, se consideră că o parte a inițiat o procedură de soluționare a litigiilor în temeiul Acordului OMC din momentul în care a depus o cerere de instituire a unei comisii speciale în temeiul articolului 6 din Memorandumul de înțelegere al OMC privind soluționarea litigiilor.
3. Prezentul acord nu poate împiedica părțile să aplice suspendarea obligațiilor autorizată de instanța de soluționare a litigiilor din cadrul OMC. Acordul OMC nu poate împiedica părțile să suspende avantajele acordate în temeiul prezentului acord.

Articolul 85

Termene-limită

1. Toate termenele de decădere fixate în prezenta parte, inclusiv termenele-limită în care comisiile speciale de arbitraj trebuie să își pronunțe hotărârile, vor fi exprimate în zile calendaristice începând din ziua următoare actului sau faptului la care se referă. Atunci când ultima zi nu este o zi lucrătoare, sfârșitul termenului-limită este reportat pentru următoarea zi lucrătoare.
2. Toate termenele-limită prevăzute în prezenta parte a acordului pot fi prelungite prin acordul comun al părților.

Articolul 86

Cooperare

Părțile convin să coopereze, inclusiv financiar, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în partea III, în domeniul asistenței juridice și, în special, în ceea ce privește consolidarea capacităților, pentru a permite utilizarea mecanismului de soluționare a litigiilor prevăzut în prezentul acord de către Africa de Vest.

PARTEA V

EXCEPȚII GENERALE

Articolul 87

Clauza privind excepțiile generale

Sub rezerva cerinței ca aceste măsuri să nu fie aplicate astfel încât să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între părți în cazurile în care există aceleași condiții sau o restricție mascată în calea comerțului cu bunuri sau servicii și în calea stabilirii, nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează ca împiedicând adoptarea sau aplicarea de către părți a măsurilor:

- a) necesare pentru protecția moralității, a ordinii sau a siguranței publice;
- b) necesare pentru protecția vieții sau sănătății oamenilor, a animalelor sau a plantelor;
- c) necesare pentru a asigura respectarea actelor cu putere de lege sau a actelor administrative care sunt compatibile cu dispozițiile prezentului acord, inclusiv măsuri privind:
 - i) prevenirea practicilor neloiale și frauduloase și mijloacele de remediere a consecințelor nerespectării obligațiilor financiare în cadrul contractelor;
 - ii) protecția vieții private a persoanelor în ceea ce privește prelucrarea și diseminarea datelor cu caracter personal și protecția confidențialității dosarelor și a conturilor personale;
 - iii) securitatea;
 - iv) punerea în aplicare a normelor vamale sau
 - v) protecția drepturilor de proprietate intelectuală;
- d) privind importul sau exportul de aur sau argint;
- e) privind protecția patrimoniului național cu valoare artistică, istorică sau arheologică;

- f) privind conservarea resurselor naturale neregenerabile, în cazul în care astfel de măsuri implică restricții privind producția sau consumul intern de bunuri, oferta sau consumul intern de servicii, precum și restricții care vizează investitorii autohtoni;
- g) privind produsele realizate în penitenciare;
- h) esențiale pentru achiziționarea sau repartizarea de produse pentru care există o penurie generală sau locală. Totuși, aceste măsuri vor trebui să fie compatibile cu principiul potrivit căruia părțile au dreptul la o parte echitabilă de aprovizionare internațională cu aceste produse. Toate măsurile de mai sus care sunt incompatibile cu celelalte dispoziții ale prezentului acord vor fi eliminate de îndată ce circumstanțele care le-au motivat încetează să mai existe.

Articolul 88

Excepții privind securitatea

1. Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca:
 - a) impunând oricărei părți obligația să furnizeze informații a căror divulgare este considerată contrară cerințelor sale de securitate;
 - b) împiedicând părțile să întreprindă vreo acțiune pe care ar considera-o necesară pentru protejarea cerințelor de securitate:
 - i) în ceea ce privește materialele fisionabile sau fuzionabile sau materialele din care sunt obținute acestea;
 - ii) în ceea ce privește activitățile economice realizate direct sau indirect în contextul aprovizionării forțelor armate;
 - iii) în ceea ce privește producția sau comerțul cu arme, muniții și materiale de război;
 - iv) în ceea ce privește achizițiile publice indispensabile pentru securitatea națională sau pentru apărarea națională;
 - v) decise pe timp de război sau în orice alte situații de urgență în relațiile internaționale;
 - c) împiedicând părțile să întreprindă vreo acțiune în scopul de a-și îndeplini obligațiile de menținere a păcii și a securității internaționale.
2. Comitetul mixt de punere în aplicare a APE este informat, pe cât posibil, cu privire la măsurile luate în temeiul alineatului (1) literele (b) și (c) și cu privire la încetarea acestora.

Articolul 89

Dificultăți legate de balanța de plăți

1. Atunci când o parte se confruntă cu dificultăți grave legate de balanța sa de plăți și de situația sa financiară externă sau riscă să aibă astfel de dificultăți, ea poate adopta sau menține măsuri restrictive în ceea ce privește comerțul cu mărfuri și servicii și cu privire la plăți și circulația capitalurilor, inclusiv cele referitoare la investițiile directe.
2. Părțile se străduiesc să evite, pe cât posibil, aplicarea măsurilor restrictive menționate la alineatul (1).

3. Măsurile restrictive adoptate sau menținute în temeiul prezentului articol sunt nediscriminatorii, au o durată limitată și nu depășesc ceea ce este necesar pentru a remedia dificultățile legate de balanța de plăți și de situația financiară externă. Aceste măsuri trebuie să fie în conformitate cu condițiile stabilite în Acordurile OMC și compatibile cu statutul Fondului Monetar Internațional, după caz.
4. Dacă o parte menține sau adoptă măsuri restrictive sau de modificare a acestora, va informa de îndată celelalte părți cu privire la acest lucru și va prezenta, cât mai rapid posibil, un calendar de eliminare a măsurilor.
5. Vor avea loc consultări urgente în cadrul Comitetului mixt de punere în aplicare a APE. Aceste consultări urmăresc să evalueze situația balanței de plăți a părții sau a părților în cauză și restricțiile adoptate sau menținute în temeiul prezentului articol, luând în considerare, printre altele, factori precum:
 - a) natura și amploarea dificultăților privind balanța de plăți și situația financiară externă;
 - b) mediul economic și comercial extern;
 - c) măsurile corective alternative la care se poate recurge.
6. Consultările vor analiza conformitatea măsurilor restrictive cu alineatele (3) și (4) din prezentul articol. Toate constatările de fapt, de ordin statistic sau de altă natură prezentate de Fondul Monetar Internațional referitoare la schimburi valutare, rezerve monetare și balanța de plăți sunt acceptate, iar concluziile se bazează pe evaluarea realizată de Fondul Monetar Internațional privind situația balanței de plăți și situația financiară externă a părții în cauză.

Articolul 90

Fiscalitate

1. Niciuna dintre dispozițiile prezentului acord sau ale oricărei înțelegeri sau aranjament adoptat în cadrul acestuia nu se interpretează ca împiedicând părțile, în aplicarea dispozițiilor relevante ale legislației lor fiscale, să facă distincție între contribuabilii care nu se află într-o situație identică, în special în ceea ce privește domiciliul ori sediul lor sau locul în care este investit capitalul acestora.
2. Niciuna dintre dispozițiile prezentului acord sau ale oricărei înțelegeri sau aranjament adoptat în cadrul acestuia nu se interpretează ca împiedicând adoptarea sau aplicarea vreunei măsuri destinate să prevină fraudă sau evaziunea fiscală, în aplicarea acordurilor privind evitarea dublei impuneri sau în virtutea altor aranjamente fiscale sau a legislației fiscale naționale.
3. Niciuna dintre dispozițiile prezentului acord nu afectează drepturile și obligațiile părților prevăzute de vreo convenție în domeniul fiscal. În cazul existenței unei neconcordanțe între prezentul acord și orice astfel de convenție, aceasta din urmă prevalează în toate aspectele neconcordanței.

PARTEA VI

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

Articolul 91

Organisme mixte ale APE

În vederea supravegherii și punerii în aplicare a Acordului de parteneriat economic între Africa de Vest și Uniunea Europeană, se stabilește un cadru instituțional alcătuit din organismele următoare:

- a) Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană;
- b) Comitetul mixt de punere în aplicare a APE Africa de Vest - Uniunea Europeană;
- c) Comitetul parlamentar mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană;
- d) Comitetul consultativ mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană.

Articolul 92

Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană

- 1. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană este responsabil de supravegherea punerii în aplicare a prezentului acord. El se reunește la nivel de miniștri.
- 2. Fără a aduce atingere funcțiilor Consiliului de miniștri ACP-UE definite la articolul 15 din Acordul de la Cotonou, Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană veghează la funcționarea dispozitivului instituțional al prezentului acord și la punerea în aplicare a acestuia și urmărește realizarea obiectivelor acestuia. De asemenea, el analizează orice aspect major care apare în cadrul prezentului acord, precum și orice altă chestiune de interes comun, de ordin bilateral, multilateral sau internațional care afectează prezentul parteneriat economic și comercial dintre părți.
- 3. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană analizează de asemenea propunerile și recomandările părților în vederea revizuirii prezentului acord, în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 111.
- 4. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană se reunește din doi (2) în doi ani. Se poate reuni și în sesiuni extraordinare, dacă circumstanțele o impun.

Articolul 93

Componentă și regulament intern

- 1. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană este compus, pe de o parte, din membri ai Consiliului Uniunii Europene și din membri ai Comisiei Europene și, pe de altă parte, din membri ai Comitetului ministerial de monitorizare a APE Africa de Vest - Uniunea Europeană, precum și din președinții comisiilor CEDEAO și UEMOA.
- 2. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană își adoptă regulamentul intern.
- 3. Președinția Consiliului mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană este asigurată pe rând de un reprezentant al Uniunii Europene și de un reprezentant al Africii de Vest, în conformitate cu modalitățile prevăzute de regulamentul său intern.
- 4. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană furnizează periodic rapoarte privind funcționarea prezentului acord Consiliului de miniștri instituit în conformitate cu articolul 15 din Acordul de la Cotonou.
- 5. Membrii Consiliului mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană pot dispune să fie reprezentați în conformitate cu condițiile prevăzute de regulamentul său intern.

Articolul 94

Competențele și procedurile decizionale

1. În vederea îndeplinirii obiectivelor prezentului acord, Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană deține competența de a lua decizii cu privire la toate aspectele prevăzute în prezentul acord.
2. Deciziile adoptate sunt obligatorii pentru părți, care iau toate măsurile necesare pentru a le aplica în conformitate cu normele lor interne.
3. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană poate, de asemenea, să formuleze recomandări.
4. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană își adoptă deciziile și recomandările de comun acord cu părțile.

Articolul 95

Comitetul mixt de punere în aplicare a APE Africa de Vest - Uniunea Europeană

1. La executarea misiunii sale, Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană este asistat de Comitetul mixt de punere în aplicare a APE Africa de Vest - Uniunea Europeană alcătuit din înalți funcționari sau de reprezentanții lor desemnați corespunzător de către părți. Fiecare parte poate prezenta Comitetului mixt de punere în aplicare a APE orice chestiune referitoare la aplicarea acordului sau la urmărirea obiectivelor acestuia.
2. Consiliul mixt al APE stabilește și adoptă regulamentul intern al Comitetului mixt de punere în aplicare a APE. Comitetul mixt de punere în aplicare a APE este prezidat pe rând, timp de un (1) an, de un reprezentant al uneia sau alteia dintre părți. Acesta din urmă prezintă un raport anual Consiliului mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană.
3. Comitetul mixt de punere în aplicare a APE exercită în special următoarele funcții:
 - a) în domeniul comerțului:
 - i) se asigură de punerea în aplicare și de buna executare a dispozițiilor acordului, examinează și recomandă priorități de cooperare în acest sens;
 - ii) urmărește elaborarea în continuare a dispozițiilor prezentului acord și evaluează rezultatele obținute în aplicarea acestuia;
 - iii) acționează în sensul prevenirii litigiilor și al soluționării celor care pot apărea cu privire la interpretarea sau aplicarea acordului, în conformitate cu dispozițiile părții IV;
 - iv) acordă asistență Consiliului mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană la exercitarea funcțiilor sale;
 - v) monitorizează evoluția integrării regionale și a relațiilor economice și comerciale dintre părți;
 - vi) monitorizează și evaluează impactul punerii în aplicare a prezentului acord asupra dezvoltării durabile a părților;
 - vii) examinează și întreprinde acțiuni destinate facilitării schimburilor comerciale și posibilităților de investiții și de afaceri între părți;

- viii) discută despre toate aspectele referitoare la prezentul acord și la orice alt subiect care poate afecta îndeplinirea obiectivelor acestuia.
- b) în domeniul dezvoltării:
 - i) sprijină Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană în îndeplinirea funcțiilor sale privind aspectele legate de cooperarea pentru dezvoltare care fac obiectul prezentului acord;
 - ii) monitorizează punerea în aplicare a dispozițiilor privind cooperarea prevăzute în prezentul acord și coordonează această acțiune alături de donatorii terți;
 - iii) formulează recomandări privind cooperarea în domeniul comerțului dintre părți;
 - iv) revizuieste periodic prioritățile în domeniul cooperării enunțate în prezentul acord și formulează recomandări cu privire la includerea de noi priorități, dacă este cazul;
 - v) examinează și discută aspecte de cooperare legate de integrarea regională și punerea în aplicare a prezentului acord.
- 4. În exercitarea funcțiilor sale, Comitetul mixt de punere în aplicare a APE poate:
 - a) să instituie și să supravegheze orice comitete sau organisme speciale pentru a se ocupa de aspecte care țin de competența sa, să stabilească componența, atribuțiile și regulamentele interne ale acestora;
 - b) să examineze aspectele care țin de prezentul acord și să ia inițiativele adecvate în exercitarea funcțiilor sale;
 - c) să ia decizii sau să formuleze recomandări în cazurile prevăzute de prezentul acord sau atunci când competența de executare i-a fost delegată de Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană. În astfel de cazuri, Comitetul mixt de punere în aplicare a APE ia deciziile sau formulează recomandările de comun acord cu părțile.
- 5. Comitetul mixt de punere în aplicare a APE se reunește o dată pe an pentru a efectua o analiză generală a punerii în aplicare a prezentului acord, la o dată și cu o ordine de zi convenite în prealabil de către părți, alternativ în fiecare dintre regiuni. Comitetul mixt de punere în aplicare a APE poate, dacă este cazul, să organizeze sesiuni extraordinare pentru a-și exercita funcțiile prevăzute la alineatul (3) literele (a) și (b).

Articolul 96

Comitetul parlamentar mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană

1. Comitetul parlamentar mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană constituie un cadru de concertare și de dialog între membrii Parlamentului European și membrii parlamentelor CEDEAO și UEMOA. Comitetul parlamentar mixt stabilește periodicitatea reuniunilor sale. El cooperează cu Adunarea Parlamentară Paritară menționată la articolul 17 din Acordul de la Cotonou.
2. Comitetul parlamentar mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană este alcătuit, pe de o parte, din membri ai Parlamentului European și, pe de altă parte, din membri ai parlamentelor regionale din Africa de Vest. Reprezentanții părților pot să asiste la reuniunile Comitetului parlamentar mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană.

3. Comitetul parlamentar mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană își adoptă propriul regulament intern și informează Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană cu privire la acest lucru.
4. Președinția Comitetului parlamentar mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană este exercitată pe rând de un membru al Parlamentului European și de un membru al parlamentelor CEDEAO și UEMOA, în conformitate cu modalitățile prevăzute de regulamentul său intern.
5. Comitetul parlamentar mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană poate să solicite Consiliului mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană să îi furnizeze orice informație utilă referitoare la punerea în aplicare a prezentului acord, iar Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană îi furnizează informațiile solicitate.
6. Comitetul parlamentar mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană este ținut la curent cu deciziile și recomandările Consiliului mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană.
7. Comitetul parlamentar mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană poate să formuleze recomandări în atenția Consiliului mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană și a Comitetului mixt de punere în aplicare a APE.

Articolul 97

Comitetul consultativ mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană

1. Comitetul consultativ mixt este însărcinat să ajute Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană să promoveze dialogul și cooperarea între partenerii economici și sociali ai celor două părți. Dialogul și cooperarea includ toate aspectele economice, sociale și de mediu ale relațiilor dintre părți în contextul punerii în aplicare a prezentului acord.
2. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană stabilește participarea la Comitetul consultativ mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană, garantând o largă reprezentare din partea tuturor actorilor interesați.
3. Comitetul consultativ mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană își desfășoară activitățile în colaborare cu Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană sau din proprie inițiativă și formulează recomandări în atenția Consiliului mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană. Reprezentanții părților participă la reuniunile Comitetului consultativ mixt.
4. Comitetul consultativ mixt Africa de Vest - Uniunea Europeană își adoptă propriul regulament intern în acord cu Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană. Comitetul consultativ mixt stabilește periodicitatea reuniunilor sale.
5. Comitetul consultativ mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană poate să înainteze recomandări Consiliului mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană și Comitetului mixt de punere în aplicare a APE.

Articolul 98

Finanțarea funcționării dispozitivului instituțional

Părțile convin să coopereze în vederea finanțării organismelor prevăzute la articolul 91 în conformitate cu dispozițiile prevăzute în partea III din prezentul acord. Modalitățile de

finanțare vor fi decise prin regulamentele interioare ale acestor organisme în acord cu Consiliul mixt al APE.

PARTEA VII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 99

Definirea părților și îndeplinirea obligațiilor

1. Părțile contractante ale prezentului acord sunt Uniunea Europeană și Africa de Vest.
2. Uniunea Europeană cuprinde Uniunea Europeană și statele sale membre sau Uniunea Europeană sau statele sale membre, în funcție de domeniile respective de competență ale acestora care decurg din Tratatul privind Uniunea Europeană și din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.
3. Africa de Vest cuprinde Comunitatea Economică a Statelor din Africa de Vest (CEDEAO), Uniunea Economică și Monetară Vest-Africană (UEMOA) și statele lor membre, în funcție de domeniile respective de competență ale acestora care decurg din tratatele CEDEAO și UEMOA, și Mauritania.
4. Părțile adoptă orice măsuri generale sau specifice necesare pentru îndeplinirea obligațiilor care le revin și se asigură că obiectivele stabilite în prezentul acord sunt îndeplinite.

Articolul 100

Puncte de contact și schimb de informații

1. În scopul facilitării comunicării și asigurării punerii în aplicare eficiente a prezentului acord, fiecare parte desemnează un punct de contact în momentul intrării în vigoare a prezentului acord. Desemnarea punctelor de contact nu aduce atingere desemnării specifice a autorităților competente, în temeiul dispozițiilor specifice din prezentul acord.
2. La solicitarea uneia dintre părți, punctul de contact al celeilalte părți îi indică biroul sau responsabilul oficial de orice aspect legat de punerea în aplicare a acordului și furnizează sprijinul necesar pentru facilitarea comunicării cu partea solicitantă.
3. La solicitarea celeilalte părți și în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere juridic, fiecare parte, prin intermediul punctului său de contact, furnizează informații și răspunde fără întârziere la orice întrebare a celeilalte părți privind o măsură existentă sau propusă care ar putea afecta comerțul dintre părți.

Articolul 101

Transparență

1. Părțile se asigură că orice acte cu putere de lege, norme administrative, proceduri și hotărâri administrative general aplicabile, precum și angajamente internaționale privind orice aspect comercial vizat de prezentul acord sunt de îndată publicate sau puse la dispoziția publicului și comunicate celeilalte părți.
2. Fără a aduce atingere dispozițiilor privind transparența din prezentul acord, se consideră că informațiile menționate în prezentul articol au fost furnizate atunci când au fost comunicate OMC printr-o înștiințare corespunzătoare sau atunci când au fost

publicate pe un site web oficial și accesibil publicului în mod gratuit, aparținând părții în cauză.

Articolul 102

Confidențialitate

Nicio dispoziție a prezentului acord nu obligă vreo parte să dezvăluie informații confidențiale a căror divulgare fie ar împiedica aplicarea legii, fie ar fi altfel contrară interesului public și care ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale anumitor întreprinderi publice sau private, exceptând cazul în care poate fi necesar ca informațiile să fie divulgate în contextul procedurii de soluționare a litigiilor în temeiul părții IV a prezentului acord. În cazul în care o comisie instituită în temeiul articolului 68 consideră necesară o astfel de divulgare de informații, aceasta se asigură de protejarea deplină a confidențialității.

Articolul 103

Preferința regională

1. Nicio dispoziție a prezentului acord nu obligă o parte să acorde unei alte părți la prezentul acord condiții mai favorabile decât acelea aplicate pe plan intern de fiecare dintre părți, în contextul procesului său de integrare regională.
2. În cazul în care se va acorda un tratament mai favorabil sau un avantaj oarecare Uniunii Europene sau unuia dintre statele sale membre de către un stat din Africa de Vest sau din comunitățile sale economice în temeiul prezentului acord și vice-versa, de acest avantaj ar urma să beneficieze imediat și necondiționat toți semnatarii prezentului acord.
3. Dispozițiile prezentului acord nu pot fi interpretate ca obligând Uniunea Europeană sau Africa de Vest să își acorde reciproc tratamente preferențiale care ar fi aplicabile datorită apartenenței Uniunii Europene sau a Comunității Economice a Statelor din Africa de Vest și a Mauritaniei la un acord de integrare economică regională, la data intrării în vigoare a prezentului acord.

Articolul 104

Regiuni ultraperiferice ale Uniunii Europene

1. Având în vedere apropierea geografică dintre regiunile ultraperiferice ale Uniunii Europene și Africa de Vest și în scopul întăririi legăturilor economice și sociale dintre aceste regiuni și Africa de Vest, părțile depun eforturi să faciliteze în special cooperarea în toate domeniile vizate de prezentul acord, să faciliteze comerțul cu bunuri și servicii, să promoveze investițiile și să încurajeze transportul și legăturile de comunicații dintre regiunile ultraperiferice și Africa de Vest.
2. Realizarea obiectivelor enunțate la alineatul (1) se face, în măsura în care este posibil, prin încurajarea participării comune a statelor din Africa de Vest și a regiunilor ultraperiferice la programe-cadru și la acțiuni specifice ale Uniunii Europene în domenii vizate de prezentul acord.
3. Uniunea Europeană depune eforturi să asigure coordonarea între diferitele instrumente financiare ale politicilor de coeziune și de dezvoltare ale Uniunii Europene, în scopul de a încuraja cooperarea dintre Africa de Vest și regiunile ultraperiferice ale Uniunii Europene în domeniile vizate de prezentul acord.

4. Nicio dispoziție a prezentului acord nu împiedică Uniunea Europeană să aplice măsurile existente destinate remedierii situației economice și sociale structurale a regiunilor ultraperiferice, în temeiul articolului 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Articolul 105

Raportul cu alte acorduri

1. Nicio dispoziție din prezentul acord nu poate fi interpretată ca împiedicând adoptarea de către Uniunea Europeană sau de către unul dintre statele din Africa de Vest a oricărei măsuri considerate adecvate privind prezentul acord, în conformitate cu dispozițiile relevante din Acordul de la Cotonou.
2. Părțile convin că nicio dispoziție a prezentului acord nu le impune să acționeze într-un mod incompatibil cu obligațiile care le revin în cadrul OMC.

Articolul 106

Clauza de rendez-vous

1. Părțile convin să continue negocierile în vederea ajungerii la un acord regional complet.
2. Fără a aduce atingere temelor enunțate în continuare și rezultatelor acelor negocieri, părțile sunt de acord să inițieze discuții cu privire la:
 - a) servicii;
 - b) proprietatea intelectuală și inovarea, inclusiv cunoștințele tradiționale și resursele genetice;
 - c) plățile curente și circulația capitalurilor;
 - d) protecția datelor cu caracter personal;
 - e) investiții;
 - f) concurență;
 - g) protecția consumatorilor;
 - h) dezvoltare durabilă;
 - i) achiziții publice.
3. În scopul celor prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol și în termen de șase (6) luni de la încheierea prezentului acord, părțile convin asupra unei foi de drum care precizează calendarul și modalitățile în care se vor desfășura aceste negocieri.

Articolul 107

Ratificare și intrarea în vigoare

1. Prezentul acord se ratifică sau se aprobă de către părțile semnatare în conformitate cu normele lor constituționale și cu procedurile lor respective.
2. Prezentul acord intră în vigoare în prima zi din prima lună următoare datei în care au fost depuse instrumentele de ratificare ale tuturor statelor membre ale Uniunii

Europene și ale cel puțin două treimi dintre statele din regiunea Africii de Vest, precum și instrumentul de aprobare a prezentului acord de către Uniunea Europeană.

3. În așteptarea momentului intrării în vigoare a prezentului acord, Africa de Vest și Uniunea Europeană convin, prin notificare, asupra aplicării provizorii a acordului, în întregime sau parțial. Aplicarea provizorie se notifică depozitarului. Acordul se aplică provizoriu timp de o (1) lună de la primirea ultimei notificări de aplicare provizorie.
4. În cazul în care, în așteptarea intrării în vigoare a acordului, părțile decid să îl aplice provizoriu, se consideră că toate trimerile la data intrării în vigoare se referă la data la care produce efecte această aplicare provizorie.
5. Fără a aduce atingere alineatului (3), Africa de Vest și Uniunea Europeană pot lua măsuri în vederea punerii în aplicare a întregului acord sau a unei părți a acordului, înainte de aplicarea provizorie, în măsura în care este posibil.

Articolul 108

Autorități depozitare

Instrumentele de ratificare sau de aprobare se depun, în ceea ce privește Uniunea Europeană și statele sale membre, la Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene și, în ceea ce privește statele din Africa de Vest, la Comisia Comunității Economice a Statelor din Africa de Vest. Comisia CEDEAO și Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene informează de îndată părțile semnatare cu privire la acest fapt.

Articolul 109

Durată

1. Prezentul acord se încheie pe perioadă nedeterminată.
2. Fiecare parte poate notifica în scris celeilalte părți intenția sa de denunțare a prezentului acord.
3. Denunțarea produce efecte la șase (6) luni de la data notificării celeilalte părți.

Articolul 110

Aplicare teritorială

Prezentul acord se aplică, pe de-o parte, teritoriilor în care se aplică Tratatul de instituire a Uniunii Europene, în conformitate cu condițiile prevăzute de acest tratat, și, pe de altă parte, teritoriilor statelor din Africa de Vest. Trimerile din prezentul acord la termenul „teritoriu” se interpretează în acest sens.

Articolul 111

Clauza de revizuire

1. Părțile convin să efectueze, în funcție de ce este adecvat și în conformitate cu dispozițiile articolului 92, o evaluare sau o revizuire a prezentului acord din cinci (5) în cinci ani, începând de la data intrării în vigoare.
2. Cu cel târziu douăsprezece (12) luni înainte de expirarea fiecărei perioade de cinci ani, părțile își comunică dispozițiile din acord a căror revizuire o solicită, în vederea

unei eventuale modificări. Cu zece (10) luni înainte de expirarea perioadei de cinci ani în curs, părțile inițiază negocieri în vederea examinării eventualelor modificări ale acordului. Această revizuire se va face având în vedere experiența pe care părțile au acumulat-o pe parcursul punerii sale în aplicare.

3. Fără a aduce atingere acestui termen, părțile pot avea în vedere o revizuire a prezentului acord, dacă este necesar, mai ales la expirarea Acordului de la Cotonou.
4. În cazul în care una dintre părți solicită revizuirea oricărei dispoziții din acord, cealaltă parte dispune de o perioadă de două (2) luni pentru a solicita extinderea acestei revizuii la alte dispoziții legate de cele care au făcut obiectul cererii inițiale.

Articolul 112

Aderarea unor noi state membre la Uniunea Europeană

1. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană i se aduce la cunoștință orice cerere de aderare din partea unui stat terț de a deveni membru al Uniunii Europene. Pe parcursul negocierilor dintre Uniunea Europeană și statul candidat, Uniunea Europeană furnizează Africii de Vest orice informație relevantă, iar Africa de Vest transmite preocupările sale Uniunii Europene, pentru ca acestea să poată fi luate în considerare în cea mai mare măsură. Uniunea Europeană notifică Africii de Vest orice aderare la Uniunea Europeană.
2. Orice stat membru nou al Uniunii Europene devine parte contractantă la prezentul acord de la data aderării sale la Uniunea Europeană, prin intermediul unei clauze înscrise în acest sens în actul de aderare. În cazul în care actul de aderare la Uniunea Europeană nu prevede această aderare automată a statului membru UE la prezentul acord, statul membru UE respectiv aderă prin depunerea unui act de aderare la Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene, care trimite copii certificate Africii de Vest.
3. Părțile examinează efectele aderării la Uniunea Europeană a unor noi state membre asupra prezentului acord. Consiliul mixt al APE Africa de Vest - Uniunea Europeană poate decide cu privire la măsurile de adaptare sau de tranziție eventual necesare.

Articolul 113

Texte autentice

Prezentul acord este redactat în două exemplare în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, toate textele fiind autentice în egală măsură.

Articolul 114

Anexe

Anexele, protocoalele și declarațiile la prezentul acord constituie parte integrantă a acestuia.

SEMNĂTURA PĂRȚILOR

LISTA ANEXELOR

Anexa A:	Protocol privind definirea noțiunii de „produse originare” și metodele de cooperare administrativă
Anexa B:	Taxe vamale asupra produselor originare din Africa de Vest
Anexa C:	Taxe vamale asupra produselor originare din Uniunea Europeană
Anexa D:	Apendice la capitolul 3 referitor la barierele tehnice în calea comerțului și la măsurile sanitare și fitosanitare
Anexa E:	Protocol privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal
Anexa F:	Protocol privind Programul APE pentru dezvoltare (PAPED)